
**ПРОЈЕКАТ „ХИТАН ОДГОВОР
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ НА COVID-19“**

**ПОТПРОЈЕКАТ ИЗГРАДЊЕ
ДИЈАГНОСТИЧКО-ИСТРАЖИВАЧКОГ
ОБЈЕКТА СА**

**ЛАБОРАТОРИЈОМ ТРЕЋЕГ НИВОА
БИОЛОШКЕ БЕЗБЕДНОСТИ У ОКВИРУ
ИНСТИТУТА ЗА ВИРУСОЛОГИЈУ,
ВАКЦИНЕ И СЕРУМЕ „ТОРЛАК“**

**ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА
ПРОЈЕКТА ПО ЕКОЛОШКО И
ДРУШТВЕНО ОКРУЖЕЊЕ
(ESMP)**

(ПРИЛОГ-С)

СЕПТЕМБАР 2023.

ПРИЛОГ С-І

План за управљање ризицима пројекта по еколошко и друштвено окружење

Табела 1 План за управљање ризицима пројекта по еколошко и друштвено окружење (ESMP) за фазу изградње

Реф. бр.	Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације
ПОЗИТИВНИ УТИЦАЈИ								
	Мogućности запослења	WB ESS 2, WB ESS 4	Радници ће бити регрутовани из локалне заједнице, а професионалци ће бити регрутовани преференцијално из таквих заједница, под условом да имају потребне квалификације, компетенције и жељено искуство.	Извођачи	Током изградње	Део општих трошкова по уговору	<ul style="list-style-type: none"> Процедура избора и запошљавања особља; Кадровска политика; Кодекс понашања; План управљања радом и условима рада 	<ul style="list-style-type: none"> Кадровска политика је успостављена; Успостављена је процедура селекције и запошљавања особља; Доказ о спроведеним мерама у вези са локалним запошљавањем; Докази о спроведеним мерама везаним за локалне набавке
	Приходи добављачима грађевинског материјала и извођачима	WB ESS 2	Пројекат ће промовисати локалне набавке где је то технички или комерцијално разумно и изводљиво.	Извођачи	Током изградње	Део општих трошкова по уговору	<ul style="list-style-type: none"> Наруџбенице 	<ul style="list-style-type: none"> Доказ о одговарајућим локалним набавкама
НЕГАТИВНИ УТИЦАЈИ								
ОПШТИ ДЕО								
C.1	Управљање екологијом и друштвеним окружењем	WB ESS 1	Извођач ће бити одговоран за израду и спровођење Плана управљања екологијом и друштвеним окружењем извођача. PCU ће обезбедити и/или ангажовати ресурсе за управљање екологијом и друштвеним окружењем за пројектне радове. Списак планова управљања у фази изградње утврђен је ESIA извештајем (Поглавље 10).	Извођачи PCU	Пре датума добијања грађевинске дозволе	• 20.000 €	<ul style="list-style-type: none"> Планови и процедуре - видети Прилог 	<ul style="list-style-type: none"> Ангажује се релевантно особље за управљање екологијом и друштвеним окружењем за пројектне радове; Припремљени су планови/процедуре за екологију и друштвено окружење специфични за локацију; Доказ да су релевантне политике/планови усвојени од стране извођача; Праћење евиденције током изградње; Евиденција о обуци пре/током изградње; Извештаји о ревизији и инспекцији.
C.2	Добијање дозвола	WB ESS1 Национално законодавство	Све неопходне дозволе/сагласности/одобрења (укључујући грађевинску дозволу) биће прибављене у складу са националним законодавством (нпр. еколошке дозволе, лиценце).	Извођачи	Пре датума када се добије грађевинска дозвола и како је релевантно током изградње	• Део општих трошкова по уговору	<ul style="list-style-type: none"> Регистар дозвола 	<ul style="list-style-type: none"> Припремљен је регистар дозвола; Постоје дозволе.
C.3	Методe изградње	WB ESS 1	Изјаве о методама се израђују за главне грађевинске активности (као што су земљани радови, транспорт тешке опреме/материјала итд.) у складу са добром праксом за управљање и праћење еколошких и друштвених питања током фазе изградње.	Извођачи	Пре сваке веће грађевинске активности током изградње	• Део општих трошкова по уговору	<ul style="list-style-type: none"> Изјаве о методама 	<ul style="list-style-type: none"> Припремају се изјаве о методама.
ГЕОЛОГИЈА, ЗЕМЉИШТЕ И КОНТАМИНИРАНО ЗЕМЉИШТЕ								
C.4	Сеизмички ризик	WB ESS 1; WB ESS4; Национално законодавство	<ul style="list-style-type: none"> Нова зграда са BSL-3 у Институту Торлак биће пројектована, изграђена и коришћена у складу са Законом о заштити од природних непогода (92/2015) и Уредбом о техничким нормативима за 	Извођачи	Пре почетка грађевинских радова током фазе пројектовања. Инспекција грађевинских	• Део општих трошкова по уговору	<ul style="list-style-type: none"> Извештаји о пројектовању и изградњи и цртежи Извештај о сеизмичком ризику Изјаве о методама План управљања екологијом и 	<ul style="list-style-type: none"> Коначни пројекат се проверава у складу са законским захтевима и критеријумима за пројектовање; Извештаји о ревизији и инспекцији PCU или именованог консултанта.

Реф. бр.	Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације
			пројектовање и изградњу у сеизмичким подручјима (73/2018) за заштиту од сеизмичке активности. За пројектовање и изградњу ће се поштовати све технички и финансијски изводљиве најбоље праксе како би се релевантни ризици свели на најмању могућу меру;		радова ће се обављати у складу са релевантним прописом током изградње.		друштвеним окружењем извођача; (С-ESMP); • План управљања катастрофама, укључујући управљање кризама и непланиране догађаје.	• Грађевинска дозвола Одељења за урбанизам у Градској управи
С.5	Земљани радови и заштита земљишта и подземних вода од контаминације	WB ESS 1; WB ESS 3; WB ESS 4; Опште смернице IFC за заштиту животне средине, безбедност и здравље на раду (EHS), Национално законодавство	<ul style="list-style-type: none"> Пре почетка активности ископа и изградње, вршиће се скидање тла у отиску грађевинских површина ради уклањања површинског тла или горњег слоја тла (вегетација, плодни слој тла) и подтла; Скинути горњи слој тла ће се складиштити одвојено и користити након тога за враћање локације у првобитно стање; Од свих извођача радова ће се тражити да усвоје добре грађевинске праксе за заштиту земљишта и да се придржавају Општих смерница WB за EHS. Контаминирана земљишта (ако постоје) ће се одлагати на одговарајуће лиценцирано одлагалиште; Извођачи морају да пруже детаљне информације о руковању различитим врстама токова отпада у С-ESMP и, по потреби, израде специјализоване планове за управљање одређеним врстама отпада (нпр. план управљања опасним материјама); Треба направити одговарајуће системе одводњавања који ће уклонити подземне, површинске и отпадне воде са локације. 	Извођачи	• Током изградње”	• Део општих трошкова по уговору	<ul style="list-style-type: none"> План управљања екологијом и друштвеним окружењем извођача; План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама у изградњи; План управљања опасним материјама; Процедура за грађевинске машине и опрему 	<ul style="list-style-type: none"> Припремљен је План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама у изградњи; Комплекти за сакупљање изливања су постављени, у добром стању и спремни за употребу; На лицу места није видљива контаминација, цурење или изливање; Сви резервоари, опрема и возила су у нетакнутом стању и не производе никакво цурење; Припремљени су регистри складиштења опасних материја; Припремљени су регистри одлагања опасног и неопасног отпада и води се евиденција; Евиденција инцидената; Извештаји о ревизији и инспекцији PCU или именованог консултанта.
С.6	Изливања/незгоде и контаминирано земљиште	WB ESS 1; WB ESS 3; WB ESS 4; Опште смернице IFC за заштиту животне средине, безбедност и здравље на раду (EHS), Национално законодавство	<ul style="list-style-type: none"> У складу са Општим смерницама WB за EHS, ESS 4 Здравље и безбедност у заједници и IFC-овим Смерницама за EHS 1.8 Контаминирано земљиште, складиштење хемикалија, опасних материја и других потенцијалних загађивача биће сведено на минимум што је могуће више кроз управљање залихама како би се смањиле или елиминисале потенцијалне последице испуштања на лицу места и ван њега услед случајних и ванредних инцидената; Поштоваће се Опште смернице IFC за EHS 1.5 Управљање опасним материјама. Сходно томе, предузеће се следеће мере: Опасне материје у танку са укупном 	Извођачи	Током изградње	1.000 €	<ul style="list-style-type: none"> План управљања екологијом и друштвеним окружењем извођача; План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама у изградњи; План управљања опасним материјама; Процедура за грађевинске машине и опрему 	<ul style="list-style-type: none"> Припремљен је План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама у изградњи; Комплекти за сакупљање изливања су постављени, у добром стању и спремни за употребу; Нема контаминације, цурења или изливања; Сви резервоари, опрема и возила су у нетакнутом стању и не производе никакво цурење; Припремљени су регистри складиштења опасних материја; Одређени простори за складиштење опасних материја и отпада граде се према дефинисаним мерама за

Реф. бр.	Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације
			<p>запремином једнаком или већом од 1.000 l складиштиће се у просторима са непропусним подом који су искошени или окружени бермама тако да садрже најмање 25% укупне запремине складишта. Одливне решетке ће се користити за пуњење покретне опреме;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Биће обезбеђени одговарајући секундарни прихвати за задржавање које се састоје од берми, насипа или зидова за држање најмање 110 процената највећег резервоара или 25% комбинованих запремина резервоара. Секундарна изолација ће бити израђена од непропусног, хемијски отпорног материјала; • Сва изливања услед руковања горивом и течностима биће одмах задржана на локацији, а контаминирано земљиште ће бити уклоњено са локације ради одговарајућег третмана и одлагања. • Рад затвореног дренажног система и спровођење Плана приправности и реаговања у ванредним ситуацијама у случају изливања, пожара итд. спречиће значајне утицаје на земљиште. 					<p>ублажавање као и стандардима;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Евиденције обучавања; • Евиденција инцидента; • Извештаји о ревизији и инспекцији PCU или именованог консултанта.
УПРАВЉАЊЕ ВОДАМА И ОТПАДНИМ ВОДАМА								
C.7	Управљање водама и отпадним водама	<p>WB ESS 1; WB ESS 3; WB ESS 4</p> <p>Опште смернице WGB за EHS Национално законодавство</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Коришћење воде ће се обезбедити обезбеђивањем ефикасности ресурса. • Санитарна вода од радника ће бити усмерена на тренутну канализациону мрежу или ускладиштена у непропусној септичкој јами као отпадна вода која ће се преносити овлашћеним септичким камионима и послати на одлагање на најближе ППОВ које Водовод и канализација града Београда сматра одговарајућим; • Ако се користи септичка јама, спроводиће се редовна испитивања интегритета резервоара како би се спречио било какав квар и цурење из резервоара; • На локацији ће бити успостављен систем за одвођење и сакупљање атмосферских и отпадних вода за одвојено сакупљање и управљање неконтаминираним и контаминираним одводима. 	Извођачи	Током изградње	Део општих трошкова по уговору	<ul style="list-style-type: none"> • План управљања екологијом и друштвеним окружењем извођача; • План управљања грађевинским површинским водама и отпадним водама; 	<ul style="list-style-type: none"> • Израђује се и спроводи План управљања грађевинским површинским и отпадним водама; • Постоје одобрења пројекта за септичке јаме; • Регистар испуштања отпадних вода; • Успостављена је евиденција и дозвола за пренос испуштања отпадних вода; • Евиденција инцидента; • Извештаји о ревизији и инспекцији PCU или именованог консултанта.
УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ								
C.8	Стварање отпада и управљање отпадом	<p>WB ESS 1; WB ESS 3;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Сав отпад ће се сакупљати, одвајати, обележавати и складиштити на локацији у складу са захтевима релевантних 	Извођачи	Током изградње	1.000 €	<ul style="list-style-type: none"> • План управљања екологијом и друштвеним окружењем извођача; • План управљања отпадом; 	<ul style="list-style-type: none"> • Израђује се и спроводи план управљања отпадом; • Сав отпад се одвојено сакупља, одваја, обележава и складишти на

Реф. бр.	Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације
		<p>Опште смернице WBG за EHS</p> <p>Национално законодавство</p>	<p>националних прописа који се баве минимизацијом отпада, одвајањем, обележавањем, складиштењем, транспортом и рециклирањем/одлагањем;</p> <ul style="list-style-type: none"> Пре грађевинских активности, Извођач ће припремити план управљања отпадом (ПУО) специфичан за локацију за фазу изградње у складу са одредбама националног законодавства и смерницама IFC за EHS; Кад год је то могуће, предност се даје смањењу количине искоришћења отпада и сировина путем поновног искоришћења и поновне употребе сировина; Током привременог складиштења отпада користиће се одговарајуће посуде. Евиденција се води за све активности стварања отпада, складиштења на лицу места и транспорта отпада ван локације до објекта за управљање отпадом трећих лица. Периодичне инспекције ће се спроводити у постројењима за рециклажу/одлагање отпада да би се осигурало спровођење одговарајућих пракси одлагања. Мере за ублажавање током фазе припреме земљишта и изградње пројекта су следеће: <ul style="list-style-type: none"> Идентификовати путеве сакупљања и одлагања отпада за све главне врсте отпада који се очекују од активности рушења и изградње, Одвојити минерални грађевински отпад и отпад од рушења од опшег ринфузног, органског, течног и хемијског отпада сортирањем на градилишту и складиштењем у одговарајуће контејнере, Сакупити грађевински отпад и одложити га на предвиђена места, Кад год је могуће, поново користити и рециклирати одговарајуће и одрживе материјале (осим азбеста). Привремено складиштити све опасне или отровне супстанце на градилишту у сигурним контејнерима са ознаком информација о саставу, својствима и подацима о 					<p>за то предвиђеним местима;</p> <ul style="list-style-type: none"> Припрема се регистар отпада који садржи врсту, количину, начин одлагања, записник о преносу и одлагалиште. Сав отпад се преноси и/или одлаже на лиценцирана /дозвољена одлагалишта или предузећа. Места за одлагање отпада/предузећа периодично (два пута годишње) ревидира власник пројекта или подизвођач. Евиденције обучавања. Извештаји о ревизији и инспекцији PCU или именованог консултанта.

Реф. бр.	Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације
			<p>руковању,</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ставити контејнере са опасним материјама у непропусне контејнере како би се спречило просипање и испирање, ○ Транспортовати отпад на званичне депоније и одложити вишак ископаног материјала на локације договорене са локалним властима, ○ Не користити фарбе са отровним састојцима или растварачима, нити фарбе на бази олова. <ul style="list-style-type: none"> ● Ако се азбест налази у зони пројекта, јасно га означити као опасан материјал, <ul style="list-style-type: none"> ○ Кад је могуће, на одговарајући начин затворити и запечатити азбест како би се смањила изложеност, ○ Третирати азбест пре уклањања (ако је потребно уклањање) средством за влажење како би се минимизирала азбестна прашина, ○ Азбестом треба да рукују и да га одлажу квалификовани и искусни стручњаци, ○ Ако се азбестни материјал привремено складишти, добро га затворити у затворене просторе и означити на одговарајући начин. Предузети мере безбедности против неовлашћеног уклањања са локације, ○ Уклоњени азбест не треба поново користити. 					
КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА								
C.9	Емисије прашине током изградње	WB ESS3,ESS4 Опште смернице IFC за заштиту животне средине, безбедност и здравље на раду (EHS), Национално законодавство	<p>Биће припремљен План управљања квалитетом ваздуха и буком како би се обухватиле мере за ублажавање које ће се предузети како би се смањиле емисије прашине током изградње:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Минимална емисија честица из грађевинских активности одржаће се добром праксом управљања и одржавања и коришћењем метода сузбијања прашине. Прскање воде ће се вршити на подручјима која стварају прашину унутар локације пројекта, посебно током сувих временских услова; ● Тамо где се висока емисија прашине не може спречити посебно због дејства ветра и на локацијама у близини стамбених подручја, поред 	Извођачи	Током изградње	3.000 €	<ul style="list-style-type: none"> ● План управљања екологијом и друштвеним окружењем извођача; ● План управљања квалитетом ваздуха и буком; ● План управљања саобраћајем на градилишту. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Израђен је и спроводи се План управљања квалитетом ваздуха и буком; ● Праћење квалитета ваздуха врши се на најближим рецепторима дефинисаним у ESIA; ● Евидентирају се резултати мониторинга; ● Евиденције обучавања. ● Евиденција инцидената; ● Записи о притужбама на квалитет ваздуха; ● Извештаји о ревизији и инспекцији PCU или именованог консултанта.

Реф. бр.	Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације
			<p>прскања водом користиће се полимерне емулзије (одобрени хемијски супресори прашине), за сузбијање прашине, посебно на привременим подручјима за складиштење ископаног материјала, на залихама, косинама, на привременим неасфалтираним или земљаним путевима унутар локације пројекта;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тамо где је то потребно, како би се одбегла прашина од транспорта до стамбених подручја свела на минимум, око ускладиштених залиха биће постављени заштитни појасеви или баријере, посебно у привременим просторима за складиштење ископаног материјала; • Ископана земљишта ће се складиштити (по потреби) на предвиђеним површинама и биће постављена што је даље могуће од насеља на западу. Прашњави и растресити материјали ће бити правилно покривени или ће горњи слојеви бити влажни; • Мреже ће бити постављене по потреби на градилишту како би се смањила емисија прашине. <p>Спровешће се следеће мере за ублажавање како би се емисије прашине у вези са транспортом материјала током изградње свеле на минимум:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ограничења брзине возила ће се примењивати и изван локације пројекта за асфалтиране и неасфалтиране путеве (нпр. за неасфалтиране путеве око 10 km/h, асфалтиране путеве око 20 km/h на градилишту). Возачи камиона ће бити обучени да поштују ограничења брзине и добре праксе на градилишту; • Саобраћајнице за транспорт ће бити попрскане водом по потреби (на пример помоћу мобилних лукова) како би се спречиле значајне емисије прашине, посебно у сувим временским условима; • Камioni отвореног крова који превозе ископано земљиште биће покривени пре напуштања грађевинске зоне; • Удаљеност пада материјала ће бити ограничена између места истовара и залиха на не више од 1 m, а проток материјала се ограничава коришћењем мртвих кутија, 'чарапа', испуста/врећа у виду рукава; 					

Реф. бр.	Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације
			<ul style="list-style-type: none"> Често коришћени и дугорочни транспортни путеви ће бити асфалтирани (нпр. асфалт, бетон итд.); Свакодневни визуелни прегледи ће се вршити на складиштима, транспортним путевима и током кретања тешких возила у циљу откривања извора емисије прашине; Загађивачи ваздуха ће се пратити на оближњим осетљивим локацијама како би се обезбедили минимални утицаји у складу са Планом управљања квалитетом ваздуха и буком. Предлаже се да се мерења PM10 честица врше месечно током земљаних радова. 					
C.10	Емисије издувних гасова током изградње	WB ESS3, ESS4, Опште смернице IFC за заштиту животне средине, безбедност и здравље на раду (EHS), Национално законодавство	<ul style="list-style-type: none"> Грађевинска опрема и камиони ће се редовно одржавати како би били у добром радном стању како би се емисије издувних гасова узроковане лошим перформансама свеле на минимум; Гориво са ниским садржајем сумпора ће се користити што је више могуће; Мотори опреме/камиона ће бити спречени да непотребно раде у празном ходу; Непотребан саобраћај на пројекту биће избегнут унутар и изван стране пројекта адекватним планирањем транспорта материјала; Биће припремљен и спроведен План управљања саобраћајем на градилишту који ће смањити утицаје грађевинског саобраћаја. То ће заузврат смањити емисије издувних гасова из кретања виљушкар. 	Извођачи	Током изградње	<ul style="list-style-type: none"> Укључено у трошкове ESMS 	<ul style="list-style-type: none"> План управљања екологијом и друштвеним окружењем извођача; План управљања квалитетом ваздуха и буком Процедура за грађевинске машине и опрему; План управљања саобраћајем на градилишту. 	<ul style="list-style-type: none"> Израђује се и реализује План управљања саобраћајем на градилишту; Постоје записи о прегледу возила /машина / опреме. Успостављен је регистар у вези са возилом /машинама /опремом, врстом горива и месечном количином за употребу. Евиденција обуке руковалаца и возача о коришћењу горива и контроли емисија из издувних гасова; Извештаји о ревизији и инспекцији PCU или именованог консултанта.
БУКА И ВИБРАЦИЈЕ								
C.11	Бука	WB ESS3, ESS4, Опште смернице IFC за заштиту животне средине, безбедност и здравље на раду (EHS), Национално законодавство	<p>Спроводиће се активности које производе велику буку као што је ископавање и радиће тешка механизација током дана;</p> <p>Биће израђен План управљања квалитетом ваздуха и буком како би се обухватиле следеће мере за ублажавање током фазе изградње како би се осигурало да буду испоштоване граничне вредности буке утврђене у стандардима:</p> <ul style="list-style-type: none"> Опрема „ниске буке“ ће се користити током фазе изградње колико год је то могуће. Ако је грађевинска опрема опремљена запечаћеним акустичним поклопцима или кућиштима, они ће бити затворени кад год се машине користе; Машине ће бити искључене или 	Извођачи	Током изградње	1.500 €	<ul style="list-style-type: none"> План управљања екологијом и друштвеним окружењем извођача; План управљања квалитетом ваздуха и буком; План управљања саобраћајем на градилишту 	<ul style="list-style-type: none"> Израђен је и спроводи се План управљања квалитетом ваздуха и буком; Постоји сагласност у вези са грађевинским активностима које се обављају у вечерњим и ноћним сатима; Студије праћења буке врше се на најближим рецепторима дефинисаним у ESIA; Евидентирају се резултати мониторинга; Записник о обуци; Евиденција инцидената; Евиденције мониторинга; Евиденција жалби на буку и вибрације;

Реф. бр.	Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације
			<p>пригушене на минимум када се не користе;</p> <ul style="list-style-type: none"> Поступци одржавања ће се спроводити како би се опрема држала у добром радном стању како би се смањили звукови узроковани лошим перформансама; Бучне активности које се одвијају на градилиштима биће лоциране што даље од стамбених зона; Буком везаном за грађевински саобраћај ће се правилно управљати кроз реализацију Плана управљања саобраћајем на градилишту; Конструкције на градилишту као што су контејнери, канцеларије, складишта користеће се за заклањање осетљивих рецептора од извора буке што је више могуће. Тамо где је потребно, користеће се покретне баријере за буку (висине 2-2,5 m) како би се осигурало да су нивои буке рецептора мањи од граничних вредности у близини активности које производе буку; Грађевинским радницима ће бити подигнута свест о ублажавању буке; Мерења буке ће се вршити месечно током фазе изградње. Важно је напоменути да се мониторинг буке може спроводити чешће, ако постоји значајан број жалби заинтересованих страна; Биће успостављен ефикасан жалбени механизам за прикупљање жалби локалног становништва у вези са буком и вибрацијама како би се спречило свако незадовољство локалних заједница. 					<ul style="list-style-type: none"> Извештаји о ревизији и инспекцији PCU или именованог консултанта.
САОБРАЋАЈ								
C.12	Саобраћај	WB ESS4	<ul style="list-style-type: none"> Биће припремљен План управљања грађевинским саобраћајем (TMP) који укључује мере за ублажавање како би се осигурала безбедност саобраћаја. Улазима и излазима из пројектног подручја управљаће се са видним удаљеностима; Око пројектног подручја биће постављене табле са контакт адресама за инциденте у вези са саобраћајем који могу настати на пројекту; Руковаоци возила ће бити обучени за безбедност у саобраћају; Информативне брошуре ће се дистрибуирати у насељима у 	Извођачи	Током изградње	500 €	<ul style="list-style-type: none"> План управљања саобраћајем 	<ul style="list-style-type: none"> Израђује се и реализује План управљања саобраћајем на градилишту; Доказ да су захтеви Плана управљања саобраћајем на градилишту пренети извођачима; Докази о редовном праћењу спровођења Плана управљања саобраћајем на градилишту; Докази о консултацијама са погођеним заједницама и властима; Доказ да су погођене заједнице обавештене о механизму жалбе; Докази о редовном праћењу спровођења Плана управљања

Реф. бр.	Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације
			<p>близини пројектног подручја;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Предузеће се мере како би се осигурала безбедност становника у МЗ Јајинци и становници ће бити благовремено обавештени. Ове мере ће се спроводити посебно током саобраћаја у радно време. Ове мере ће бити планиране у координацији са релевантним јавним органима; • Обезбедиће се услуге превоза за раднике како би се смањила гужва у саобраћају изазвана изградњом; • Неће се користити путеви ван оквира Плана управљања саобраћајем; • Возачи грађевинских возила ће проћи саобраћајну обуку, укључујући правила која треба поштовати и осетљивости заједнице; • Полицијска евиденција возача ће бити прегледана пре запошљавања; • Извођач ће усвојити политику нулте толеранције у погледу конзумирања алкохола на радном месту возача, укључујући тренутни раскид уговора о раду у случају кршења; • Локални становници Кумодража-1 и МЗ Јајинци који живе у близини Водица и Заводске улице биће обавештени најмање месец дана пре грађевинских радова. 					<p>саобраћајем на градилишту;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Докази о консултацијама са погођеним заједницама и властима; • Доказ да су погођене заједнице обавештене о механизму жалбе.
БИОДИВЕРЗИТЕТ								
С.13	Станишта	WB ESS3, Добра пракса, Национално законодавство	<ul style="list-style-type: none"> • Пре фазе припреме земљишта, биће успостављене одређене радне зоне на којима ће се успоставити активности и сталне структуре, а чишћење вегетације ће бити ограничено на појас земљишта потребан за заузимање пројекта и суседну радну ширину • Свим површинама које су очишћене од вегетације и/или на којима је нарушена површина земљишта потребна је санација вегетације како би се успостављање страних инвазивних врста svelo на најмању могућу меру • Спречиће се улазак инвазивних врста на пројектно подручје и његову околину. У ту сврху, посебно алати који се користе за чишћење постројења и/или пренос постројења ће бити опрани/очишћени пре употребе, • Ревегетација поремећених локалитета биће реализована у 	Извођачи	Током изградње	<ul style="list-style-type: none"> • Укључено у трошкове ESMS 	<ul style="list-style-type: none"> • План управљања биодиверзитетом • План управљања инвазивним врстама 	<ul style="list-style-type: none"> • Припремљен и спроведен План управљања биодиверзитетом • Израђен је и спроводи План управљања инвазивним врстама • Евидентирају се резултати мониторинга; • Евиденција инцидената; • Извештаји о ревизији и инспекцији.

Реф. бр.	Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације
			<p>оквиру исте пролећне сезоне, односно у оквиру предстојеће пролећне сезоне за поремећаје који се јављају током сушне сезоне.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Радницима на пројекту неће бити дозвољено да уносе живе животиње или биљке на градилиште како би се избегао ризик од успостављања штеточина/инвазивних врста на пројектном подручју, • Инвазивне врсте се неће користити у радовима поновне садње/поновног сејања који се изводе због пројекта. Треба осигурати да врсте које ће се користити у студијама поновне садње/поновног сејања нису инвазивне. • У случају сусрета са инвазивном врстом на пројектном подручју, примениће се методе истребљења у оквиру Плана управљања инвазивним страним врстама који треба припремити. 					
С.14	Флора		<ul style="list-style-type: none"> • Пре фазе припреме земљишта, биће успостављене одређене радне зоне на којима ће се успоставити активности и сталне структуре, а чишћење вегетације ће бити ограничено на појас земљишта потребан за заузимање пројекта и суседну радну ширину • Емисије прашине ће бити избегнуте и/или сведене на минимум лаганим заливањем непосредне околине градилишта и влажењем ускладиштеног материјала, • Мере за смањење загађења прашином и ваздухом дате су у поглављу 7.4 Квалитет ваздуха за детаље, 	Извођачи	Током изградње	<ul style="list-style-type: none"> • Укључено у трошкове ESMS 	<ul style="list-style-type: none"> • План управљања биодиверзитетом 	<ul style="list-style-type: none"> • С-ESMP је припремљен и спроводи се • Евидентирају се резултати мониторинга; • Евиденција инцидената; • Извештаји о ревизији и инспекцији PCU или именованог консултанта.
С.15	Фауна		<ul style="list-style-type: none"> • Током изградње, може постојати ризик од поремећаја или чак оштећења компоненти фауне које живе у пројектном подручју па чак и бирају подручје као гнездилиште. У случају да се активности подударају са периодом размножавања, може доћи до губитка гнезда, јаја или птића. Да би се спречили губици који могу настати на овај начин, обратиће се пажња на време извођења радова, а резање дрвета или жбуња ће се избегавати током периода размножавања; или ће се пре чишћења и монтаже обезбедити да се компоненте дивље фауне не налазе у овим деловима или ће бити уклоњене. Током спровођења ових поступака, подршка ће се тражити од особа или организација које су 	Извођачи	Током изградње	<ul style="list-style-type: none"> • Укључено у трошкове ESMS 	<ul style="list-style-type: none"> • План управљања биодиверзитетом 	<ul style="list-style-type: none"> • С-ESMP је припремљен и спроводи се • Евидентирају се резултати мониторинга; • Евиденција инцидената; • Извештаји о ревизији и инспекцији PCU или именованог консултанта.

Реф. бр.	Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације
			<p>стручњаци у овој области.</p> <ul style="list-style-type: none"> Након расчишћавања тла и транспорта водоземаца, гмизаваца и сисара на градилишту, површински слојеви земљишта ће бити пажљиво скинути. Приликом скидања, неки водоземци, гмизавци и сисари могу бити присутни у ископаном земљишту. Све ове животиње ће бити сакупљене и превезене на погодно оближње станиште. Ако се почетак активности подудара са општим периодом размножавања (од средине априла до краја јуна), предузеће се мере предострожности како би се дивљи облици држали даље од могућих гнезда или подручја за размножавање у зонама које ће бити погођене активношћу. Један од најједноставнијих и најлакших начина за спровођење ових мера је обележавање гнезда или подручја за размножавање покретним светлим тракама на почетку сезоне размножавања. Ови визуелни репеленти ће спречити животиње да изаберу ова подручја као места за гнезђење. Да би послужили овој сврси, улази радова, који се у појединим деловима користе као гнезда, могу се блокирати жичаном мрежом или материјалом који ће служити истој сврси, Грађевински радови ће се изводити постепено тако да ће бити довољно времена за бег врста фауне, Уколико постоји гнездо врста птица, гнездо ће бити обележено сигурносном траком пречника око 3 метра и обавестиће се стручни орнитолог, Ако постоји врста која има ограничену покретљивост, она ће бити пребачена на безбедније локације ако се уочи током изградње, Градилишта ће бити ограђена како би се спречио улазак фауне у ове зоне. Детаљи мера за смањење буке дати су у поглављу 7.5 Бука, 					
КУЛТУРНА БАШТИНА								
С.16	Културно наслеђе, случајни проналасци	WB ESS8, Национално законодавство	<ul style="list-style-type: none"> Биће припремљена Процедура за случајне проналаске која дефинише радње које треба предузети ако се током грађевинских радова наиђе на било које културно наслеђе. 	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме Извођачи	Током изградње	<ul style="list-style-type: none"> Део општих трошкова по уговору 	<ul style="list-style-type: none"> Процедура за случајне проналаске 	<ul style="list-style-type: none"> СНР је припремљена и спроводи се; СНР је пренета извођачима; Доказ да и подизвођачи спроводе одредбе горе наведене процедуре.

Реф. бр.	Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације
СОЦИО-ЕКОНОМИЈА								
С.17	Економија и запошљавање	Ризици од губитка средстава за живот су узроковани саобраћајем и прашином. Погледајте редове С.12 и С.14						
ЗДРАВЉЕ, БЕЗБЕДНОСТ И СИГУРНОСТ ЗАЈЕДНИЦЕ								
С.18	Здравље, безбедност и сигурност заједнице	WB ESS4, WB ESS10	<ul style="list-style-type: none"> Спровођење добре праксе на градилишту у складу са националним прописима и међународним смерницама како је наведено у Плану управљања градилиштем који треба да изради извођач; Израда и спровођење Плана безбедности и здравља у заједници и Плана безбедности; Израда и спровођење Плана приправности и реаговања у ванредним ситуацијама; Строго поштовање кодекса и стандарда пројектовања; Сталне консултације са заједницама и заинтересованим странама; Праћење повратних информација и притужби добијених од заједница и заинтересованих страна. 	Извођачи	Током изградње	<ul style="list-style-type: none"> Укључено у трошкове ESMS 	<ul style="list-style-type: none"> Инструменти С-ESMP; План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама; План безбедности и здравља заједнице. 	<ul style="list-style-type: none"> Постоји CHS План; Кодекс понашања је успостављен; Постоје и други описани планови; Доказ да су описани инструменти пренети извођачима пројекта и да се спроводе; Доказ да је механизам жалбе примењен и да су погођене заједнице и друге заинтересоване стране адекватно информисане о његовом функционисању.
С.19	<ul style="list-style-type: none"> Приправност и реаговање у ванредним ситуацијама 	<ul style="list-style-type: none"> WB ESS4, WB ESS10 	<ul style="list-style-type: none"> План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама ће, између осталог, укључивати процедуре за реаговање у ванредним ситуацијама, прву помоћ и хитну медицинску помоћ, ресурсе за ванредне ситуације, улоге и одговорности, листу мера и опреме, системе комуникације и обавештавања у заједници, захтеве за обуку. 	<ul style="list-style-type: none"> Извођачи 	<ul style="list-style-type: none"> Током целе фазе изградње 	<ul style="list-style-type: none"> Укључено у трошкове ESMS 	<ul style="list-style-type: none"> План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама 	<ul style="list-style-type: none"> План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама је успостављен
С.20	Утицаји прашине, буке и саобраћаја на оближњу заједницу	WB ESS4	<ul style="list-style-type: none"> План управљања квалитетом ваздуха и буком ће бити припремљен и спроведен током фазе изградње пројекта; Биће израђен и спроведен План безбедности и здравља у заједници (CHS), Извођач ће израдити и спровести План управљања саобраћајем на градилишту (TMP). Мере за ублажавање утицаја фазе изградње на безбедност и здравље заједнице у вези са прашином, буком и саобраћајем дате су у С.9, С.10 и С.11. 	Извођачи	Током целе фазе изградње	<ul style="list-style-type: none"> Укључено у трошкове ESMS 	<ul style="list-style-type: none"> План управљања квалитетом ваздуха и буком; План здравља, безбедности и обезбеђења у заједници; TMP за градилиште; План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама. 	<ul style="list-style-type: none"> Постоји План управљања квалитетом ваздуха и буком; Постоји CHS План; Постоји TMP за градилиште; Доказ да су описани инструменти пренети (под)извођачима пројекта и да се спроводе; Доказ да је механизам жалбе примењен и да су погођене заједнице и друге заинтересоване стране адекватно информисане о његовом функционисању.
С.21	Обезбеђење	WB ESS4	<ul style="list-style-type: none"> Биће припремљен посебан Кодекс понашања за упућивање и саветовање особља обезбеђења; Примењиваће се најбоља међународна пракса за 	Извођачи	Током целе фазе изградње	<ul style="list-style-type: none"> Део општих трошкова по уговору 	<ul style="list-style-type: none"> Кодекс понашања 	<ul style="list-style-type: none"> Кодекс понашања; доказ да су ови инструменти пренети извођачима пројекта и да се спроводе; Доказ да је механизам жалбе примењен и да су погођене

Реф. бр.	Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације
			<p>запошљавање, обуку и мобилизацију обезбеђења. Власник пројекта ће осигурати да особље обезбеђења није било укључено у претходне злоупотребе и да је адекватно обучено. Сила ће се санкционисати само у превентивним или одбрамбеним околностима сразмерно претњи, а обезбеђење ће деловати у оквиру закона;</p> <ul style="list-style-type: none"> Жалбени механизам ће омогућити заједницама и радницима да изразе забринутост у вези са безбедносним питањима и понашањем особља обезбеђења. Градилиште ће бити ограђено или обезбеђено баријерама за обезбеђивање ограниченог приступа. Биће обезбеђени знакови упозорења и/или друге визуелне мере које су потребне за ограничавање градилишта. 					заједнице и друге заинтересоване стране адекватно информисане о његовом функционисању.
C.22	Погрешна перцепција заједнице	WB ESS4	<ul style="list-style-type: none"> Спровођење SEP-а; Вођење ефикасне комуникације током целог трајања пројекта; Спровођење жалбеног механизма. 	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Током читавог животног века пројекта	<ul style="list-style-type: none"> Део општих трошкова по уговору 	<ul style="list-style-type: none"> План ангажовања заинтересованих страна (SEP) 	<ul style="list-style-type: none"> Записник о притужбама
РАДНА СНАГА И УСЛОВИ РАДА								
C.23	Радна снага и услови рада, укључујући дискриминацију	WB ESS2, национално законодавство	<ul style="list-style-type: none"> Особље извођача радова за рад на пројекту ће такође бити ангажовано у складу са овом политиком и биће обезбеђена једнака права и услови за све запослене; Процедура управљања радном снагом ће бити израђена и спроведена за фазу изградње пројекта; Једнаки услови за све запослене биће гарантовани кадровском политиком и Процедуром управљања радном снагом; Све мере за ублажавање предвиђене у оквиру пројекта примењују се и на запослене у ланцу снабдевања. Извођачи ће обезбедити да се међународни стандарди примењују на целокупну радну снагу у пројекту (укључујући запослене код подизвођача) и ако се српско законодавство разликује од међународних стандарда, строжи стандарди ће се примењивати на пројекат; Све забране дечјег рада и принудног рада биће наведене у кадровској политици; 	Извођачи	Током изградње	<ul style="list-style-type: none"> Укључено у трошкове ESMS 	<ul style="list-style-type: none"> Процедура управљања радном снагом; Процедура избора и запошљавања особља. 	<ul style="list-style-type: none"> План управљања радном снагом и условима рада је успостављен и спроводи се; Докази о спровођењу поступка избора особља и запошљавања; Докази о спровођењу жалбеног механизма.

Реф. бр.	Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације
			<ul style="list-style-type: none"> Неће бити дискриминације или одмазде према радницима који су чланови ових синдиката и учествују у колективним преговорима. Право запослених на придруживање синдикатима и колективно преговарање гарантује се кадровском политици; У случају отказа у складу са међународним законодавством, извођачи ће, уз консултације са радницима, њиховим организацијама и у неким случајевима владом, израдити план за ублажавања негативних ефеката отказа на раднике. Информације о вишку запослених биће наведене у кадровској политици; Радници ће имати уговоре пре почетка рада којима се утврђују њихови услови рада, услови запошљавања и одговорности за заштиту животне средине. 					
C.24	Жалбени механизам за раднике	WB ESS2	<ul style="list-style-type: none"> Успоставиће се жалбени механизам за раднике који ће: <ul style="list-style-type: none"> бити отворен за све раднике на пројекту (укључујући раднике подизвођача); бити лако доступан радницима; бити без одмазде; омогућавати подношење и решавање анонимних жалби; Запослени ће бити обавештени о овом механизму приликом запошљавања и кроз редовне обуке. 	Извођачи	Током изградње	<ul style="list-style-type: none"> Укључено у трошкове ESMS 	<ul style="list-style-type: none"> Жалбени механизам за раднике 	<ul style="list-style-type: none"> Припремљена је Процедура управљања радном снагом; Постоји жалбени механизам за раднике; Докази који показују да су извођачи усвојили релевантне процедуре у вези са жалбеним механизмом за раднике; Евиденција обука о жалбеном механизму за раднике; Постоје кутије за жалбе и обрасци; База/регистар жалби је успостављен (укључујући евиденцију жалби, одговарајуће одговоре и мере за решавање).
C.25	Заштита на раду	WB ESS2, национално законодавство,	<ul style="list-style-type: none"> Процедура управљања радном снагом је израђена у складу са важећим националним законодавством о здрављу и безбедности и међународним стандардима (WB ESS2) и утврђује политике и процедуре које треба поштовати током имплементације пројекта како би се минимизирали и спречили ризици по рад и БЗР за раднике на пројекту; Извођачев План управљања БЗР ће бити израђен и спроведен како би се осигурало испуњавање стандарда безбедности и здравља на раду на радним местима у складу са националним законодавством о безбедности и здрављу на раду и ESS2 захтевима за БЗР; 	Извођачи	Током изградње	5.000 €	<ul style="list-style-type: none"> Процедура управљања радном снагом; Жалбени механизам за раднике 	<ul style="list-style-type: none"> Евиденције обучавања; Записи о инцидентима и незгодама; Евиденције дневних разговора о безбедности и здрављу на раду; Извештаји интерне и екстерне ревизије; Доказ о обезбеђивању одговарајуће и довољне ЛЗО за раднике; Процедура за радну дозволу је успостављена. Евиденција о радним дозволама.

Реф. бр.	Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације
			<ul style="list-style-type: none"> • Биће спроведена темељна анализа опасности на радном месту како би се идентификовале и процениле потенцијалне опасности и ризици; радницима ће бити обезбеђене безбедносне информације сваког дана пре почетка рада и обезбеђена неопходна лична заштитна опрема (као што су кациге, заштитне наочаре, рукавице и заштитна обућа); • Дозволе за рад ће бити потребне за високоризичне активности као што су рад на висини, рад са тешком опремом и слично; • Биће успостављене и спроведене безбедносне процедуре и смернице за рад у затвореним просторима; • Биће примењене мере безбедности за спречавање пада са висина, као што су заштитне ограде, сигурносне мреже и лични системи за заштиту од пада; • Сва опрема и машине, укључујући електричне инсталације, редовно ће се одржавати и прегледавати; • Опасне материје ће се складиштити и обележавати како би се спречило излагање и контаминација; • Биће успостављене и примењене безбедносне процедуре и смернице за рад на екстремним температурама и временским условима; • Спроводиће се редовне ревизије и инспекције безбедности како би се идентификовале потенцијалне опасности и ризици; • На градилишту ће бити обезбеђено одговарајуће упозорење/ознака која указује на опасна подручја; • Сви радници (укључујући подизвођаче) биће обучени о безбедности и здрављу на раду и Плану приправности и реаговања у ванредним ситуацијама како би благовремено реаговали на инциденте. План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама ће, између осталог, укључивати процедуре за реаговање у ванредним ситуацијама, прву помоћ и хитну медицинску помоћ, ресурсе за ванредне ситуације, улоге и одговорности, листу мера и опреме, 					

Реф. бр.	Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације
			<p>системе комуникације и обавештавања у заједници, захтеве за обуку.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Све незгоде и инциденти морају да се евидентирају; • Ефикасност здравствених и безбедносних пракси ће се пратити кроз интерне и екстерне ревизије и по потреби ће се предузети корективне мере. 					
C.26	Извођачи и добављачи	WB ESS2	<ul style="list-style-type: none"> • Извођачи ће такође морати да поштују захтеве WB ESS2. Уговори који ће бити потписани са подизвођачима ће укључивати захтеве за безбедност и здравље на раду. 	PCU Извођачи	Током изградње	<ul style="list-style-type: none"> • Део општих трошкова по уговору 	<ul style="list-style-type: none"> • Процедура управљања радном снагом; • Жалбени механизам за раднике. 	<ul style="list-style-type: none"> • Кадровска политика је успостављена; • Доказ да су описани инструменти пренети извођачима пројекта и да се спроводе.
C.27	Родно засновано насиље (GBV), сексуално искоришћавање и злостављање и сексуално узнемиравање (SEA и SH).	WB ESS2	<ul style="list-style-type: none"> • Сви радници на пројекту, укључујући подизвођаче, потписаће Кодекс понашања на почетку рада, заједно са својим уговором о раду, који укључује казнене мере против GBV, SEA и SH. 	Извођачи	Током изградње	<ul style="list-style-type: none"> • Укључено у трошкове ESMS 	<ul style="list-style-type: none"> • Процедура управљања радном снагом; • Кодекс понашања; • Жалбени механизам за раднике. 	<ul style="list-style-type: none"> • Евиденције обучавања; • Извештаји интерне и екстерне ревизије; • База/регистар жалби је успостављен (укључујући евиденцију жалби, одговарајуће одговоре и мере за решавање); • Доказ да су описани инструменти пренети извођачима пројекта и да се спроводе.
АНГАЖОВАЊЕ ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА								
C.28	Обелодањивање информација/ангажовање заинтересованих страна/притужбе јавности	WB ESS10	<ul style="list-style-type: none"> • Спровођење Плана ангажовања заинтересованих страна (SEP) и жалбеног механизма; • SEP се ажурира на годишњем нивоу и ако дође до значајних промена у пројекту; • Објавити SEP и жалбени механизам, укључујући информације о контакт подацима одговорног особља за решавање жалби. • Експерт за друштвено окружење се именује за праћење притужби околних заједница у вези са грађевинским активностима и одржавање односа са погођеним заједницама. 	PCU Извођачи	Током изградње	5.000 €	<ul style="list-style-type: none"> • План комуникације; • План ангажовања заинтересованих страна. 	<ul style="list-style-type: none"> • SEP је припремљен и спроводи се; • ESIA и SEP су објављени на веб-страници пројекта и доступни у пројектним канцеларијама; • Докази који показују да се активности ангажовања заинтересованих страна (тј. белешке са састанака са заинтересованим странама, најаве у вези са саобраћајем, распоредом изградње, могућностима запошљавања итд.) обављају у складу са SEP-ом; • Доказ да се SEP редовно прегледава и ажурира; • Докази који показују да су погођене заједнице и друге заинтересоване стране ефикасно информисане о механизму жалбе; • База/регистар жалби је успостављен (укључујући евиденцију жалби, одговарајуће одговоре и мере за решавање)

Табела 2 План за управљање ризицима пројекта по еколошко и друштвено окружење (ESMP) за оперативну фазу

Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације	
ПОЗИТИВНИ УТИЦАЈИ								
Побољшане услуге медицинског надзора		Изградњом лабораторије BSL 3 унапредиће се дијагностички капацитети Института за вирусологију, вакцине и серуме – Торлак.	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Током рада лабораторије	• У оквиру годишњег оперативног буџета	• Упутство за употребу лабораторије BSL, процедуре, SOP итд.	Доказ да постоје релевантне политике/планови	
НЕГАТИВНИ УТИЦАЈИ								
ОПШТИ ДЕО								
О.1	Систем за управљање екологијом и друштвеним окружењем	WB ESS 1	Систем за управљање екологијом и друштвеним окружењем у оперативној фази (ESMS) биће ризађен у складу са међународном добром праксом и смерницама (тј. ISO 14001: 2004 – Систем управљања животном средином, ISO 45001: 2018 - Систем управљања заштитом здравља и безбедношћу на раду). Списак планова управљања у оперативној фази утврђен је ESIA (Поглавље 10) и такође је дат у прилогу овог документа.	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Пре рада и током рада.	40.000 €	<ul style="list-style-type: none"> • Политика безбедности и здравља на раду • Кадровска политика • Планови и процедуре - видети Прилог 	<ul style="list-style-type: none"> • EHSS и HR Политика су успостављене; • Ангажује се релевантно особље за имплементацију ESMS; • Припремљени су планови/процедуре специфични за локацију за екологију и друштвено окружење; • Доказ да постоје релевантне политике/планови; • Праћење евиденције током рада; • Евиденција о обуци пре/током рада; • Извештаји о ревизији и инспекцији.
О.2	Добијање дозвола	WB ESS1 Национално законодавство	Све неопходне дозволе/сагласности/одобрења биће прибављене у складу са националним законодавством.	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Пре датума када се добије привремена дозвола за рад и по потреби током рада	• У оквиру годишњег оперативног буџета	<ul style="list-style-type: none"> • Регистар дозвола 	<ul style="list-style-type: none"> • Припремљен је регистар дозвола; • Постоје дозволе. (тј. грађевинска дозвола, радна дозвола итд.)
О.3	Животна и противпожарна безбедност (утицај избијања пожара)	WB ESS2, ESS4	<p>План заштите живота и заштите од пожара биће припремљен у складу са националним законодавством и међународним стандардима.</p> <p>Системи животне и противпожарне заштите ће бити тестирани, пуштени у рад и сертификовани како би се осигурало да је изградња система животне и противпожарне заштите извршена у складу са прихваћеним пројектом.</p> <p>Опрема за гашење пожара биће расположива и доступна у дефинисаним зонама. Сва опрема за гашење пожара мора редовно да се одржава и прегледава.</p> <p>Биће инсталиран систем за дојаву пожара.</p> <p>Упозорења, упутства и путеви евакуације биће приказани унутар зграде.</p> <p>Бројеви за контакт у хитним случајевима биће приказани у згради.</p> <p>Биће обезбеђена обука особља и редовне вежбе гашења пожара.</p> <p>За оперативну фазу ће бити обезбеђен адекватан план евакуације у ванредним ситуацијама, план обуке, редовна провера животних и противпожарних система.</p> <p>Све мере за приступ особама са инвалидитетом постојаће у складу са међународним стандардима.</p>	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Пре рада.	7.500 €	<ul style="list-style-type: none"> • План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама. 	<ul style="list-style-type: none"> • Припремљен је и спроведен План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама. • План и сертификат о животној и противпожарној заштити су на снази.
ГЕОЛОГИЈА, ЗЕМЉИШТЕ И КОНТАМИНИРАНА ЗЕМЉА								

Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације	
О.4	Изливања/незгоде и контаминирано земљиште (општи део)	WB ESS 1; WB ESS 3; WB ESS 4; Опште смернице IFC за заштиту животне средине, безбедност и здравље на раду (EHS), Национално законодавство	<ul style="list-style-type: none"> Опасним и неопасним материјама и отпадом током рада ће се руковати у складу са Системом за управљање екологијом и друштвеним окружењем који ће припремити власник пројекта и по потреби ће се израдити даљи планови управљања специфични за локацију (нпр. План управљања опасним материјама); Опасне материје у резервоару са укупном запремином једнаком или већом од 1.000 l складиштиће се у просторима са непропусним подом који су искошени или окружени бермама тако да садрже најмање 25% укупне запремине складишта. Одливне решетке ће се користити за пуњење покретне опреме; Биће обезбеђени одговарајући секундарни прихвати које се састоје од берми, насипа или зидова за држање најмање 110 процената највећег резервоара или 25% комбинованих запремина резервоара. Секундарна изолација ће бити израђена од непропусног, хемијски отпорног материјала; Сва изливања услед руковања горивом и течностима биће одмах задржана на локацији, а контаминирано земљиште ће бити уклоњено са локације ради одговарајућег третмана и одлагања; За контејнере за опасне материје на местима прикључења или другим могућим местима преливања морају се предвидети секундарне посуде за задржавање, посуде за капање или друге мере за задржавање преливања и капања; Рад затвореног дренажног система и спровођење Плана приправности и реаговања у ванредним ситуацијама у случају изливања, пожара итд. спречиће значајне утицаје на земљиште: <ul style="list-style-type: none"> У складу са пожељном стратегијом смањења нивоа контаминације (смерница за EHS 1.8 Контаминирано земљиште), складиштење хемикалија, опасних материја и других потенцијалних загађивача биће минимално у сваком тренутку, што је више могуће, за оперативне радове. 	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Током рада лабораторије.	1.000 €/годишње	<ul style="list-style-type: none"> План управљања екологијом и друштвеним окружењем; План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама за оперативну фазу; План управљања опасним материјама за оперативну фазу; 	<ul style="list-style-type: none"> Припремљен је и спроведен План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама за оперативну фазу; Комплетни за хитно изливање су постављени, у добром стању и спремни за употребу; Врше се периодичне (нпр. дневне и/или недељне) инспекције објекта како би се проверила било каква контаминација, цурење или изливање; Периодичне (нпр. дневне и/или недељне) инспекције локације се обављају како би се осигурало да су сви резервоари, опрема и возила у нетакнутом стању и да не цуре; Припремљени су регистри складиштења опасних материја; Одређени простори за складиштење опасних материја и отпада граде се према дефинисаним мерама за ублажавање као и стандардима; Евиденције обучавања; Евиденција инцидената; Извештаји о ревизији и инспекцији.
УПРАВЉАЊЕ ВОДАМА И ОТПАДНИМ ВОДАМА								
О.5	Управљање водама и отпадним водама	WB ESS 1; WB ESS 3; WB ESS 4; Приручник WHO за биолошку безбедност 4. Издање Смернице за EHS за здравствене установе Национално законодавство	<ul style="list-style-type: none"> Коришћење воде ће се обезбедити обезбеђивањем ефикасности ресурса. Испуштање санитарних отпадних вода и отпадних вода из система за пречишћавање вода из рада комуналних система треба да задовољи следеће: <ul style="list-style-type: none"> Испуни захтеве за предtretман и мониторинг система за третман канализације у који се испушта. Не омета, директно или индиректно, рад и одржавање система за сакупљање и третман, или представља ризик за здравље и сигурност радника, или негативно утиче на карактеристике остатака из операција третмана отпадних вода. Да се испушта у комуналне или 	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Током рада лабораторије	5.000 €	<ul style="list-style-type: none"> План управљања екологијом и друштвеним окружењем; План управљања отпадом и отпадним водама (укључујући План управљања медицинским отпадом) План превенције загађења 	<ul style="list-style-type: none"> Регистар испуштања отпадних вода; Постоји дозвола за испуштање отпадних вода; Евиденција инцидената; Евиденције анализа Извештаји о ревизији и инспекцији.

Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације	
			<p>централизоване системе за пречишћавање отпадних вода који имају одговарајући капацитет да испуне локалне регулаторне захтеве за третман отпадних вода насталих из пројекта.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Предтретман отпадних вода како би се испунили регулаторни захтеви пре испуштања са локације пројекта је потребна ако општински или централизовани систем за пречишћавање отпадних вода који прима отпадне воде из пројекта нема адекватан капацитет за одржавање регулаторне усклађености. • Комплекс ће имати две одвојене мреже отпадних вода за управљање отпадним водама у вези са радом BSL3 и отпадним водама из домаћинства. Отпад који се односи на рад BSL3 сакупљаће се у резервоар за складиштење отпоран на цурење чији ће се капацитет пуњења аутоматски пратити како не би прешао $\frac{3}{4}$ пуног капацитета. Отпадне воде ће се затим стерилисати паром помоћу течног циклуса аутоклава повезаног са резервоаром за складиштење. • Програмом мониторинга отпадних вода треба да се сагледају следећи елементи: <ul style="list-style-type: none"> ○ Параметри мониторинга треба да указују на загађујуће материје које су проблематичне у процесу и треба да садрже параметре који су регулисани у складу са захтевима усаглашености; ○ Праћење испуштања из процеса са серијском производњом или сезонским варијацијама процеса треба да узме у обзир временски зависне варијације у испуштањима и стога је сложеније од праћења континуираних испуштања. Можда ће бити потребно чешће узорковање отпадних вода из веома променљивих процеса или композитним методама. Тренутни узорци или, ако аутоматизована опрема дозвољава, композитни узорци могу понудити бољи увид у просечне концентрације загађујућих материја током периода од 24 сата. Композитни узоркивачи можда неће бити одговарајући када су проблематични аналити краткотрајни (нпр. брзо се разлажу или испаравају). ○ Места мониторинга треба да буду изабрана у складу са управљањем биолошким ризицима за извршене радове. ○ Програми мониторинга треба да примењују међународно одобрене методе за прикупљање, чување и анализу узорака. 					
УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ								
О.6	Стварање отпада и управљање отпадом	WB ESS 1; WB ESS 3; Смернице за EHS за здравствене установе	<ul style="list-style-type: none"> • Сав отпад ће се сакупљати, одвајати, обележавати и складиштити на локацији у складу са захтевима релевантних националних прописа који се баве минимизацијом отпада, одвајањем, обележавањем, складиштењем, транспортом и рециклирањем/одлагањем; • Кад год је то могуће, предност се даје смањењу 	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Током рада лабораторије	500 € (почетно улагање)	<ul style="list-style-type: none"> • План управљања екологијом и друштвеним окружењем; • План управљања отпадом и отпадним 	<ul style="list-style-type: none"> • Израђује се и спроводи план управљања отпадом; • Периодичне инспекције локације (дневне и недељне) врше се како би се осигурало да се сав отпад одвојено сакупља, одваја, обележава и

Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације	
	Приручник WHO за биолошку безбедност 4. издање Национално законодавство	<p>количине искоришћења отпада и сировина путем поновног искоришћења и поновне употребе сировина;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Током привременог складиштења отпада користиће се одговарајуће спремиште. • Евиденција се води за све активности стварања отпада, складиштења на лицу места и транспорта отпада ван локације до објекта за управљање отпадом трећих лица. • Периодичне инспекције ће се спроводити у постројењима за рециклажу/одлагање отпада да би се осигурало спровођење одговарајућих пракси одлагања. • Пре рада, власник пројекта ће припремити план управљања отпадом (ПУО) специфичан за локацију за оперативну фазу у складу са одредбама националног законодавства, смерницама IFC за ESH и Приручником WHO за биолошку безбедност 4. издање; • Лабораторије BSL-3 биће опремљене за деконтаминацију лабораторијског отпада помоћу аутоклава. Ако се инфективни отпад транспортује из лабораторије, треба га транспортовати у непробојним и непропусним контејнерима у складу са националним или међународним прописима, према потреби. • Фазе валидације и пуштања у рад процедура аутоклавирања су од виталног значаја за пројектовање, изградњу и рад у објектима BSL3. • Пролазни аутоклав се обично користи за деконтаминацију свих лабораторијских материјала и опреме који излазе из објекта као отпад. Аутоклав је комора под притиском која се користи за стерилизацију на високој температури. • Контејнери за отпад су означени као одговарајући за дати ниво ускладиштеност отпада. Вреће за аутоклав морају бити отпорне на пробијање, кидање, високе температуре као што су полипропиленске које су отпорне на 141°C, а полиетиленске на 121° C. 				<p>водама (укључујући План управљања медицинским отпадом)</p> <ul style="list-style-type: none"> • План превенције загађења 	<p>складишти у одређеним зонама;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Припрема се регистар отпада који садржи врсту, количину, начин одлагања, записник о преносу и одлагалиште. • Сав отпад се преноси и/или одлаже на лиценцирана /дозвољена одлагалишта или предузећа. • Места за одлагање отпада/предузећа периодично (два пута годишње) ревидира власник пројекта. • Евиденције обучавања. • Извештаји о ревизији и инспекцији 	
БУКА								
О.7	Бука	WB ESS 3, Опште смернице IFC за заштиту животне средине, безбедност и здравље на раду (EHS), Национално законодавство	<ul style="list-style-type: none"> • Опрема „ниске буке“ ће се користити током оперативне фазе колико год је то могуће. У зависности од техничке погодности, опрема која ствара буку ће се држати у ограниченим просторима у мери у којој је то могуће; • Еквивалентни ниво звучног притиска у трајању од 8 сати, који се надовезује на постојећи ниво позадинске буке, у радном подручју у оквиру пројекта не може премашивати 85 дБ(А) у било којој тачки удаљеној 1 метар од било које површине опреме. Ниво звучног притиска у ограниченим подручјима, у оним радним подручјима у постројењу у којима није разумно изводљиво смањити ниво буке испод границе радног подручја, може бити између 85 и 115 dB(A). У свим случајевима, апсолутна граница од 115 dB(A) остаје на снази у таквим зонама. Ако је неизбежно да се ограничење за радни простор прекорачи око одређене опреме, предузеће се 	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Током рада лабораторије.	<ul style="list-style-type: none"> • У оквиру годишњег оперативног буџета 	<ul style="list-style-type: none"> • Управљање екологијом и друштвеним окружењем; • План управљања квалитетом ваздуха и буком; 	<ul style="list-style-type: none"> • Израђен је и спроводи се План управљања квалитетом ваздуха и буком; • Записник о обуци; • Евиденција инцидената; • Евиденције мониторинга; • Евиденција жалби на буку и вибрације; • Извештаји о ревизији и инспекцији.

Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације	
		<p>мере како би се обухваћени простор смањило што је више могуће; то може укључивати уградњу акустичне заштите.</p> <ul style="list-style-type: none"> Приликом набавке опреме и машина узеће се у обзир нивои буке дати у техничким спецификацијама/техничком листу. Редовно одржавање опреме која производи буку и замена старих делова, који изазивају нежељену буку, биће спроведени како би се избегли или смањили утицаји буке. Биће успостављен ефикасан механизам жалбе за пријем жалби и поступање у најкраћем могућем року како би се испоштовале најбоље праксе управљања. 						
ЗДРАВЉЕ И БЕЗБЕДНОСТ У ЗАЈЕДНИЦИ								
О.8	Здравље, безбедност и сигурност заједнице	WB ESS2, ESS4, ESS10	<ul style="list-style-type: none"> Лабораторија BSL-3 ће бити пројектована и радиће у складу са захтевима Приручника за биолошку безбедност лабораторија WHO и смерница WBG за EHS; Лабораторија BSL-3 ће бити пуштена у рад и сертификована од стране независне треће стране у складу са захтевима WHO како је наведено у Приручнику WHO за биолошку безбедност лабораторија; Поновна сертификација лабораторије ће се вршити на годишњем нивоу. Биће израђен и спроведен План здравља и безбедности у заједници, Биће израђен и спроведен План комуникације; Водиће се сталне консултације са заједницама и заинтересованим странама; Пратиће се повратне информације и притужбе добијене од заједница и заинтересованих страна. 	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Током рада лабораторије	275.000 €	<ul style="list-style-type: none"> План управљања екологијом и друштвеним окружењем; План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама; План комуникације; Приручник за биолошку безбедност. 	<ul style="list-style-type: none"> Постоји CHS План; Кодекс понашања је успостављен; Доказ да су описани инструменти пренети извођачима пројекта и да се спроводе; Доказ да је механизам жалбе примењен и да су погођене заједнице и друге заинтересоване стране адекватно информисане о његовом функционисању.
О.9	Утицај одбеглих инфективних агенаса из лабораторије BSL-3	WB ESS2, ESS4, ESS10	<ul style="list-style-type: none"> Биће припремљен приручник за биолошку безбедност специфичан за лабораторију. Приручник за биолошку безбедност ће обухватити политике, информације о пратећим програмима и плановима и SOP-овима специфичним за организацију. Приручник ће бити доступан радницима у лабораторији; Биће израђен и спроведен програм управљања биолошком безбедношћу, укључујући обуку о биолошкој безбедности за раднике како би се спречио губитак, крађа, злоупотреба, диверзија или намерно ослобађање биолошких агенаса којима се рукује у лабораторији. Сви радници ће бити посебно обучени и надгледани за руковање заразним патогенима и отпадом; Запослени у лабораторији ће бити обучени за рад лабораторијске опреме; Сва опрема ће се редовно одржавати и баждарити; ХЕПА филтери ће бити постављени у складу са захтевима Приручника WHO за биолошку безбедност у лабораторијама. Ови ХЕПА системи ће се тестирати најмање једном годишње. ХЕПА филтери ће бити замењени када је то потребно; 	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Пре пуштања у рад лабораторије BSL-3 (приручник за биолошку безбедност, програм биолошке безбедности и повезане политике, планови, процедуре) Током рада лабораторије	10.000 €/годишње	<ul style="list-style-type: none"> План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама План комуникације Приручник за биолошку безбедност Политике, планови и процедуре у вези са програмом биолошке безбедности и биосигурности 	<ul style="list-style-type: none"> Припремљен је План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама. Припремљен је План комуникације. Приручник за биолошку безбедност и политике, планови и процедуре у вези са програмом биолошке безбедности и биосигурности су припремљени. Евиденције обучавања Евиденција одржавања опреме Евиденција медицинског надзора

Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације	
			<ul style="list-style-type: none"> • Биће спроведен медицински надзор лабораторијског особља; • Лабораторија ће бити опремљена аутоклавом за деконтаминацију лабораторијског отпада; • Лабораторија BSL-3 ће бити одвојена од простора који су отворени за неограничен проток саобраћаја унутар објекта, а приступ лабораторији ће бити ограничен; 					
O.10	Утицај неправилне употребе опреме у лабораторији BSL-3	WB ESS2, ESS4	<ul style="list-style-type: none"> • Запослени у лабораторији ће бити обучени за рад лабораторијске опреме; • Сва опрема ће се редовно одржавати и баждарити; • Упутства произвођача ће се поштовати током руковања опремом. 	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Током рада лабораторије	10.000 €/годишње	<ul style="list-style-type: none"> • План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама • План комуникације • Приручник за биолошку безбедност • Политике, планови и процедуре у вези са програмом биолошке безбедности и биосигурности • Планови обуке • Приручници за опрему • SOP-овиспецифични за BSL-3 	<ul style="list-style-type: none"> • Евиденције обучавања • Евиденција одржавања опреме • Постоје приручници за опрему
O.11	Утицај руковања инфективним материјалима и узорцима у лабораторији BSL-3	WB ESS2, ESS4	<ul style="list-style-type: none"> • Сви радници ће бити посебно обучени и надгледани за руковање заразним патогенима и отпадом; • Користиће се чврсти контејнери и контејнери отпорни на цурење за узорке; • Специфични SOP-ови ће се користити приликом руковања заразним материјалима; • Сви поступци који могу изазвати инфекцију од аеросола или прскања вршиће се у оквиру биолошког безбедносног ормарића (BSC); • Све радње у лабораторији ће се изводити уз ношење одговарајуће ЛЗО; 	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Током рада лабораторије	10.000 €/годишње	<ul style="list-style-type: none"> • План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама • План комуникације • Приручник за биолошку безбедност • Политике, планови и процедуре у вези са програмом биолошке безбедности и биосигурности • Планови обуке • Приручници за опрему • SOP-ови специфични за BSL-3 	<ul style="list-style-type: none"> • Припремљен је План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама • Припремљен је План комуникације • Приручник за биолошку безбедност је припремљен • Припремљене су политике, планови и процедуре у вези са програмом биолошке безбедности и биосигурности • Евиденција обуке • Приручници за опрему • Успостављени су SOP-ови специфични за BSL-3
O.12	Приправност и реаговање у ванредним ситуацијама	WB ESS2, ESS4, ESS10	<ul style="list-style-type: none"> • Биће израђен и спроведен План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама. План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама ће, између осталог, укључивати процедуре за реаговање у ванредним ситуацијама, прву помоћ и хитну медицинску помоћ, ресурсе за ванредне ситуације, улоге и одговорности, листу мера и опреме, системе комуникације и обавештавања у заједници, захтеве за обуку; 	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Током рада лабораторије	7.500 €	<ul style="list-style-type: none"> • План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама • План комуникације • Приручник за биолошку безбедност • Политике, планови и процедуре у вези са програмом биолошке безбедности и биосигурности • Планови обуке 	<ul style="list-style-type: none"> • Припремљен је План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама • Припремљен је План комуникације • Евиденције обучавања
O.13	Транспорт опасних материја	WB ESS2, ESS4, ESS10	<ul style="list-style-type: none"> • Транспорт опасних материјала као што су инфективни узорци биће спроведен на начин којим се минимизира могућност пада, изливања, судара или сличних догађаја и у строгом складу 	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Током рада лабораторије	4.500 €	<ul style="list-style-type: none"> • План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама 	<ul style="list-style-type: none"> • Припремљен је План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама • План комуникације

Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације	
		<p>са важећим националним прописима и међународно прихваћеним стандардима за паковање, обележавање и транспорт опасних материјала и отпада, укључујући Модел правилника УН-а за транспорт опасних материја,</p> <ul style="list-style-type: none"> • SOP-ови ће бити израђени и спроведени током транспорта инфективних материјала, • Особљу ће бити обезбеђена обука о руковању инфективним материјалима, складиштењу и транспорту инфективних материјала, • Када се преносе инфективни узорци, користиће се заптивени контејнери, као што су епрувете са поклопцима на навој, • Користиће се одговарајућа и одобрена амбалажа дизајнирана за одређену врсту инфективног материјала као што је троструко паковање, • Сви контејнери ће бити означени симболима биолошке опасности и биће обезбеђене неопходне информације у вези са садржајем, упутствима за руковање и контакт подацима за хитне случајеве. • Приступ транспортном подручју биће ограничен само на овлашћено особље. Примењиваће се Безбедносне мере за спречавање неовлашћеног приступа. • Користиће се наменска возила за превоз инфективних материјала како би се смањило ризик од унакрсне контаминације другим предметима или путницима. Биће обезбеђено редовно одржавање возила како би се спречили кварови и смањило ризик од случајног излагања услед проблема са возилом. • Биће израђен и саопштен јасан план реаговања у ванредним ситуацијама у вези са случајем изливања, незгода или било којих других инцидената током транспорта. План ће обухватити процедуре за спречавање ширења, чишћење и обавештавање релевантних органа. • Биће успостављени ефикасни канали комуникације између лабораторија пошиљаоца и примаоца, као и транспортног особља, за координацију процеса транспорта и решавање свих неочекиваних ситуација. • За транспорт инфективних материјала биће обезбеђена лична заштитна опрема, као и опрема за реаговање у ванредним ситуацијама, као што су алати за чишћење, дезинфекциона средства. • Водиће се тачна документација о свим транспортованим материјалима, укључујући информације о пошиљаоцу и примаоцу, датуму, времену и детаљима транспортованог материјала. 				<ul style="list-style-type: none"> • План комуникације • Приручник за биолошку безбедност • Политике, планови и процедуре у вези са програмом биолошке безбедности и биосигурности • Евиденција обуке • Приручници за опрему • SOP-овиспецифични за BSL-3 • План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама; 	<ul style="list-style-type: none"> • Евиденција обуке • Успостављени су SOP-ови специфични за BSL-3 • Постоји ЛЗО као и опрема за реаговање у ванредним ситуацијама • Документација за транспорт опасних материја • Евиденција одржавања возила за транспорт опасних материја 	
О.14	Јавни немири и погрешна перцепција због недовољне комуникације или ограничене доступности информација о	WB ESS4, ESS10	<ul style="list-style-type: none"> • Спровођење SEP-а; • Вођење ефикасне комуникације током целог трајања пројекта; <p>Спровођење жалбеног механизма.</p>	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Током рада лабораторије	1.000 €	<p>План комуникације;</p> <p>План ангажовања заинтересованих страна.</p>	Записник о притужбама

Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације	
лабораторији BSL-3								
О.15	Утицаји квалитета ваздуха и буке на оближњу заједницу	WB ESS4	<ul style="list-style-type: none"> План квалитета ваздуха и управљања буком ће бити припремљен и спроведен током оперативне фазе пројекта. Власник пројекта ће спровести План квалитета ваздуха и управљања буком, са обавезама да спроведе следеће кључне мере за заштиту заједнице од штетних ефеката током рада: бука, други ризици емисије код материјала и опасних материја и акцидената. 	Власник пројекта	Током рада лабораторије	<ul style="list-style-type: none"> У оквиру буџета пројекта 	<ul style="list-style-type: none"> План управљања квалитетом ваздуха и буком; План здравља, безбедности и безбедности у заједници; План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама. 	<ul style="list-style-type: none"> Постоји План управљања квалитетом ваздуха и буком; Доказ да су описани инструменти пренети (под)извођачима пројекта и да се спроведе; Доказ да је механизам жалбе примењен и да су погођене заједнице и друге заинтересоване стране адекватно информисане о његовом функционисању.
РАДНА СНАГА И УСЛОВИ РАДА								
О.16	Кадровска политика	WB ESS2	<ul style="list-style-type: none"> Израдити и спровести кадровску политику у складу са WB ESS2; Спровести Кодекс понашања за раднике; Обезбедити да се кадровска политика пренесе извођачима и спроводи током целог пројекта. 	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Током рада лабораторије	<ul style="list-style-type: none"> Укључено у трошкове ESMS 	<ul style="list-style-type: none"> Кадровска политика; Процедура управљања радном снагом 	<ul style="list-style-type: none"> Кадровска политика је успостављена; Кодекс понашања за раднике постоји; Доказ да су описани инструменти пренети (под)извођачима пројекта и да се спроведе.
О.17	Радна снага и услови рада	WB ESS2	<ul style="list-style-type: none"> Ажурирати (по потреби) и спровести: <ul style="list-style-type: none"> Поступак избора особља и запошљавања; Жалбени механизам за раднике. 	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Током рада лабораторије	<ul style="list-style-type: none"> Укључено у трошкове ESMS 	<ul style="list-style-type: none"> Поступак избора особља и запошљавања. 	<ul style="list-style-type: none"> Докази о спровођењу поступка избора особља и запошљавања; Докази о спровођењу жалбеног механизма.
О.18	Жалбени механизам за раднике	WB ESS10	<ul style="list-style-type: none"> Успоставиће се жалбени механизам за раднике који ће: <ul style="list-style-type: none"> бити отворен за све запослене и њихове извођаче; пројекат јавно рекламирати међу радном снагом; бити лако доступан радницима; бити без одмазде; омогућавати подношење и решавање анонимних жалби. Запослени ће бити обавештени о овом механизму приликом запошљавања и током редовних обука. 	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Током рада лабораторије	<ul style="list-style-type: none"> Укључено у трошкове ESMS 	<ul style="list-style-type: none"> Жалбени механизам за раднике. 	<ul style="list-style-type: none"> Доказ о усвојеним релевантним процедурама у вези са жалбеним механизмом за раднике; Постоји жалбени механизам за раднике; Евиденција обука о жалбеном механизму за раднике; Постоје кутије за жалбе и обрасци; Регистровати, укључујући евиденцију жалби радника и одговарајуће одговоре, као и решења.
О.19	Безбедност и здравље на раду	WB ESS2, национално законодавство	<ul style="list-style-type: none"> Лабораторија BSL-3 ће бити пројектована у складу са захтевима Приручника за биолошку безбедност лабораторија WHO и смерница WBG за EHS; Биће припремљен приручник за биолошку безбедност специфичан за лабораторију. Приручник за биолошку безбедност ће обухватити политике, информације о пратећим програмима и плановима и SOP-овима специфичним за организацију. Приручник ће бити доступан радницима у лабораторији; Све радње у лабораторији ће се изводити уз ношење одговарајуће ЛЗО; Сви поступци који могу изазвати инфекцију од аеросола или прскања вршиће се у оквиру биолошког безбедносног ормарића (BSC); Сви радници ће бити посебно обучени и надгледани за руковање заразним патогенима; 	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Током рада лабораторије	15.000 €	<ul style="list-style-type: none"> Процедура управљања радном снагом; План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама. Приручник за биолошку безбедност 	<ul style="list-style-type: none"> Евиденције обучавања; Записи о инцидентима и незгодама; Евиденције дневних разговора о здрављу и безбедности; Извештаји интерне и екстерне ревизије; Доказ о обезбеђивању одговарајуће и довољне ЛЗО за раднике; Процедура за радну дозволу је успостављена. <p>Евиденција о радним дозволама.</p>

Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације
		<ul style="list-style-type: none"> ХЕПА филтери ће бити постављени у складу са захтевима Приручника WHO за биолошку безбедност у лабораторијама. Ови ХЕПА системи ће се тестирати најмање једном годишње. ХЕПА филтери ће бити замењени када је то потребно.; Лабораторија BSL-3 ће бити одвојена од простора који су отворени за неограничен проток саобраћаја унутар објекта, а приступ лабораторији ће бити ограничен. Сва лабораторијска опрема ће се редовно одржавати и баждарити; Биће спроведен медицински надзор лабораторијског особља; Просторије лабораторије BSL-3 ће бити деконтаминирани; Биће израђен и спроведен програм управљања биолошком безбедношћу, укључујући обуку о биолошкој безбедности за раднике како би се спречио губитак, крађа, злоупотреба, диверзија или намерно ослобађање биолошких агенаса којима се рукује у лабораторији. Како би се ризици од пожара свели на најмању могућу меру, поштоваће се лабораторијски безбедносни протоколи и процедуре, све хемикалије ће бити прописно обележене и ускладиштене, а радни простор ће бити чист и уредан. Системи и опрема за гашење пожара ће бити инсталирани и одржавани, електрични системи и опрема ће бити редовно ревидирани и одржавани, а спровешће се и редовне противпожарне вежбе како би се осигурало да сви корисници лабораторије знају како да реагују у случају пожара; Биће израђен и спроведен План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама. План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама ће, између осталог, укључивати процедуре за реаговање у ванредним ситуацијама, прву помоћ и хитну медицинску помоћ, ресурсе за ванредне ситуације, улоге и одговорности, листу мера и опреме, системе комуникације и обавештавања у заједници, захтеве за обуку; Запослени у лабораторији ће бити обучени у вези са опасним хемикалијама и руковањем њима У лабораторији ће се складиштити само ограничене количине хемикалија неопходних за свакодневну употребу. Биће обезбеђено спровођење инжењерских и административних контролних мера како би се избегло испуштање опасних материја у радну средину. Одговарајуће опремљене станице за прву помоћ биће лако доступне на месту рада, са безбедносним листовима за материје; Да би се спречила ергономска опасност, биће изабрани алати и пројектоване радне станице које смањују захтеве и време задржавања и које промовишу побољшане положаје, примењујући административне контроле у радне процесе, као што су ротације посла и паузе за одмор или 					

Предмет	Релевантни захтев	Мере ублажавања	Одговорна страна	Период	Буџет	Повезани планови и процедуре	Критеријуми праћења и евалуације	
		<p>истезање.</p> <p>Остале мере за ублажавање у вези са БЗР приказане су у поглављу 7.10.5 под следећим насловима:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Утицаји хемијске опасности и мере за ублажавање; • Утицаји ергономске опасности и мере за ублажавање; • Утицај неправилне употребе опреме и мере за ублажавање. 						
АНГАЖОВАЊЕ ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА								
О.20	Обелодањивање информација/ангажовање заинтересованих страна/притужбе заједнице	WB ESS10	<ul style="list-style-type: none"> • Спровођење Плана ангажовања заинтересованих страна (SEP) и жалбеног механизма; • SEP се ажурира на годишњем нивоу и ако дође до значајних промена у пројекту; • Објавити SEP и жалбени механизам, укључујући информације о контакт подацима одговорног особља за решавање жалби. • Експерт за друштвено окружење се именује за праћење притужби околних заједница у вези са радом лабораторије и одржавање односа са погођеним заједницама. 	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме	Током рада лабораторије	1.000 €/годишње	<ul style="list-style-type: none"> • План комуникације; • План ангажовања заинтересованих страна; 	<ul style="list-style-type: none"> • Докази који показују да се активности ангажовања заинтересованих страна (тј. белешке са састанака са заинтересованим странама, најаве у вези са саобраћајем, распоредом изградње, могућностима запошљавања итд.) обављају у складу са SEP-ом; • Доказ да се SEP редовно прегледава и ажурира; • Докази који показују да су погођене заједнице и друге заинтересоване стране ефикасно информисане о механизму жалбе; • База/регистар жалби је успостављен (укључујући евиденцију жалби, одговарајуће одговоре и мере за решавање).

ПРИЛОГ С-II
ПЛАН МОНИТОРИНГА ЗА ЕКОЛОГИЈУ И ДРУШТВЕНО
ОКРУЖЕЊЕ

Програм мониторинга, преиспитивања и ревизије детаљно описан у Плану мониторинга за екологију и друштвено окружење биће спроведен током фаза изградње и рада како би се пратило спровођење обавеза из захтева ESMP-а везаних за екологију и друштвено окружење. Извођач и власник пројекта ће спроводити континуирано мониторинг за спровођење мера за ублажавање и обавеза предвиђених ESMP-ом у складу са Планом мониторинга почев од грађевинског пројекта. Власник пројекта ће ревидирати пројекат сваког месеца током периода изградње и једном годишње током оперативне фазе. Власник пројекта ће бити одговоран да обезбеди да извођач и његови подизвођачи поштују важеће националне/међународне прописе и захтеве зајмодаваца.

Кључни показатељи учинка (KPI) ове процедуре ће се пратити, верификовати и процењивати у оквиру фазе мониторинга пројекта. KPI су представљени у Табели 2 у наставку.

Табела 2 Кључни показатељи учинка

КPI	Циљ
Квалитет ваздуха	
Инциденти у погледу квалитета ваздуха	Минимизирање и континуирано побољшање броја пријављених инцидената везаних за квалитет ваздуха.
Неусклађеност са стандардима пројекта	Ниједан извештај о неусклађености (NCRs) годишње
Притужбе заједнице	Минимизирање и континуирано побољшање броја притужби заједнице у вези са квалитетом ваздуха.
Бука	
Инциденти у погледу буке и вибрација	Минимизирајте и континуирано побољшавајте број пријављених инцидената везаних за буку и вибрације.
Неусклађеност са стандардима пројекта	Ниједан извештај о неусклађености (NCR) годишње
Број притужби у вези са буком у заједници	Без притужби на годишњем нивоу
Вода и отпадне воде	
Инцидент у вези са изливањем	Минимизирање и континуирано побољшање броја пријављених инцидената везаних за квалитет воде.
Неусклађеност са стандардима пројекта	Ниједан NCR на годишњем нивоу
Систем за сакупљање отпадних вода	Без притужби на годишњем нивоу
Инциденти са поплавама	Нема оштећења инфраструктуре и оштећења терета/људи
Нивои подземних вода у заједници/приватних бунара	Нема значајног штетног утицаја
Анализе квалитета воде	Испуњавање постављених националних и међународних стандарда квалитета воде за површинске и подземне воде које су погођене

КРІ	Циљ
	пројектом и/или у близини пројекта
Анализе отпадних вода	Испуњавање постављених националних и међународних стандарда квалитета испуштених отпадних вода
Отпад	
Стварање отпада	Укупно створен отпад Однос створеног опасног отпада према укупном отпаду (контаминација + стварање)
Одлагање отпада	Однос обновљеног/поново коришћеног/рециклираног отпада према укупном створеном отпаду
Земљиште	
Инцидент у вези са изливањем	Минимизирање и континуирано побољшање броја пријављених инцидената везаних за квалитет земљишта.
Неусклађеност са стандардима пројекта	Ниједан NCR на годишњем нивоу
Број притужби у вези са буком у земљиштем	Без притужби на годишњем нивоу
Саобраћај	
Број неусклађености у односу на контроле ублажавања идентификоване у плану управљања саобраћајем	Смањење броја/ континуирано побољшање броја пријављених неусклађености
Број возача за које је утврђено да прекорачују ограничења брзине или возе небезбедно	Нулто прекорачење годишње
Број саобраћајних незгода у којима су учествовали: Случајне повреде и смртни случајеви, Изливања (као што су терет или гориво), Судари возила са дивљим животињама.	Ниједна незгода на годишњем нивоу
Број притужби у вези са саобраћајем	Без притужби на годишњем нивоу
Здравље, безбедност и животна средина	
% планираних инспекција у вези са HSE	>90
% присуства на састанцима за HSE	>90
% затварања NCR-ова	100
Пријављивање безбедносних запажања	100%
Пријављивање запажања у погледу небезбедности	100%
Пријава умало избегнутих незгода	100%
% присуства дневним разговорима о безбедности и здрављу	>90
% усклађености са проценом ризика	>90
% усклађености са законским захтевима	>90
Резултати заказаних ревизија	>85
Спроведена обука за HSE према матрици обука > 90% свих обука према матрици	>90
% присуства на заказаним обукама	>90
Ангажовање појединачних руководилаца и супервизора у програму HSE	>90
Ангажовање извођача у програму HSE	>90

KPI	Циљ
Радна снага и услови рада	
Број затворених предмета жалби радника у циљном временском оквиру	Нема затворених предмета жалби радника ван задатог временског оквира
Здравље и безбедност у заједници	
Број заразних и незаразних болести и повреда.	Негативни тренд
Број притужби на безбедност, здравље и заштиту у заједници из локалних заједница евидентираних у систему за управљање жалбама.	Смањење броја/ континуирано побољшање броја притужби
Број пријављених здравствених и безбедносних инцидената у заједници	Ниједан инцидент годишње
Број пријављених инцидената са буком	Ниједан инцидент годишње

Табела 3 План мониторинга за екологију и друштвено окружење у фази изградње

Проблем	Локација мониторинга	Време / учесталост мониторинга	Праћени параметри	Метод мониторинга	Циљне/ граничне вредности	Законски захтеви за мониторинг	Кључни показатељи учинка	Трошак	Одговорна страна
Обелодањивање	Насеља у близини пројектног подручја	Месечно	Жалбе	<ul style="list-style-type: none"> Инспекције на градилишту Записници са састанака Евиденција механизма за решавање жалби 	Без жалби затворених ван циљног временског оквира	-	<ul style="list-style-type: none"> Евиденција жалби Број жалби Процент затворених жалби у циљном временском оквиру 	Без додатних трошкова	PCU Извођач
Услови рада	Пројектно подручје	Месечно	Жалбе	<ul style="list-style-type: none"> Интерне и екстерне ревизије Евиденција жалби Евиденција незгода Евиденције обучавања Узорци уговора Кадровска политика Број локалних запослених Важећа радна дозвола 	Без жалби затворених ван циљног временског оквира	<ul style="list-style-type: none"> Закон о раду Међународни прописи ILO-а 	<ul style="list-style-type: none"> Број жалби радника Процент затворених жалби у циљном временском оквиру 	Без додатних трошкова	PCU Извођачи
Безбедност и здравље на раду	Пројектно подручје	Дневно	Безбедни услови на градилишту Анализа ризика и процедуре Болест Инциденти Жалбе Дневни разговори о здрављу и безбедност	<ul style="list-style-type: none"> Инспекције на градилишту Интервјуи са запосленима Евиденције притужби Евиденција обука и дневних разговора о безбедности и здрављу Примери уговора Интерне и 	Циљеви су изражени нумерички у Табела	<ul style="list-style-type: none"> Закон о безбедности и здрављу на раду Правилник о здравственим и безбедносним захтевима за употребу опреме за рад 	<ul style="list-style-type: none"> % планираних инспекција у вези са HSE % присуства на састанцима за HSE % затварања NCR-ова Пријављивање безбедносних запажања Пријављивање запажања у погледу 	Без додатних трошкова	PCU Извођачи

Проблем	Локација мониторинга	Време / учесталост мониторинга	Праћени параметри	Метод мониторинга	Циљне/ граничне вредности	Законски захтеви за мониторинг	Кључни показатељи учинка	Трошак	Одговорна страна
			и и обуке Инспекција у погледу HSE Захтеви законске регулативе EPRP	екстерне ревизије ▪ Евиденција незгода и замало избегнутих незгода ▪ Евиденција вежби			небезбедности ▪ Пријава умало избегнутих незгода ▪ % присуства дневним разговорима о безбедности и здрављу ▪ % усклађености са проценом ризика ▪ % усклађености са законским захтевима ▪ Резултати заказаних ревизија ▪ Спроведена обука за HSE према матрици обука ▪ > 90% свих обука према матрици ▪ % присуства на заказаним обукама ▪ Ангажовање појединачних руководилица и супервизора у програму HSE ▪ Ангажовање извођача у програму HSE		

Проблем	Локација мониторинга	Време / учесталост мониторинга	Праћени параметри	Метод мониторинга	Циљне/ граничне вредности	Законски захтеви за мониторинг	Кључни показатељи учинка	Трошак	Одговорна страна
Здравље и безбедност заједнице	Пројектно подручје Стамбена подручја око пројектног подручја	Дневно	Безбедносн и услови на градилишту Ограђивање градилишта Знакови упозорења и батеријске лампе Жалбе Инциденти Незгоде	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Евиденција коментара/ сугестија/ притужби ▪ Ревизије градилишта ▪ Евиденције обучавања 	Нема значајног повећања стопа заразних и незаразних болести и повреда на 1.000 становника годишње. Смањење броја/ континуирано побољшање броја притужби Ниједан инцидент годишње	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Закон о јавном здрављу ▪ Национално законодавство ▪ Правилник о здравственим и безбедносним знаковима 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Број заразних и незаразних болести и повреда. ▪ Број притужби на безбедност и заштиту здравља у заједници из локалних заједница евидентираних у систему за управљање жалбама. ▪ Број пријављених здравствених и безбедносних инцидената у заједници ▪ Број пријављених инцидената са буком 	Без додатних трошкова	PCU Извођачи
Жалбени механизам	Пројектно подручје Насеља у близини пројектног подручја	Месечно	Евиденција жалби	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Преглед/предлог/ евиденција жалби ▪ Инспекција на лицу места 	Без жалби које нису затворене у циљном временском оквиру	WB ESS 10	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Евиденција жалби ▪ Број жалби ▪ Процент затворених жалби у циљном временском оквиру 	Без додатних трошкова	PCU Извођачи
Заштита земљишта и подземних вода од контаминације	Пројектно подручје	Недељно	Извештаји о изливању или инцидентима	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Регистри одлагања опасног и неопасног отпада ▪ Евиденција инцидената; ▪ Извештаји о ревизији и инспекцији. 	Извештаји о нултом изливању или инцидентима у циљном временском оквиру	WB ESS 1; WB ESS 3; WB ESS 4; Примери добре праксе, Национално законодавство	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Извештаји о изливању или инцидентима 	Без додатних трошкова	Извођачи
Квалитет	Пројектно	Током	Евиденција	▪Инспекције на	▪Минимизирање и	▪Закон о заштити	▪ Инциденти у	Без	Извођачи

Проблем	Локација мониторинга	Време / учесталост мониторинга	Праћени параметри	Метод мониторинга	Циљне/ граничне вредности	Законски захтеви за мониторинг	Кључни показатељи учинка	Трошак	Одговорна страна
ваздуха	подручје Насеља у близини пројектног подручја	изградње У случају жалбе Месечно	жалби	градилишту ▪ Мерења PM2.5 и PM10 која се врше у случају притужби	континуирано побољшање броја пријављених инцидената везаних за квалитет ваздуха. ▪ Без жалби годишње ▪ Минимизирање и континуирано побољшање броја притужби заједнице у вези са квалитетом ваздуха.	ваздуха („Службени гласник РС“ бр. 36/2009 и 10/2013) и Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 11/10 и 75/10, измена 63/13) ▪ WB ESS 1 ▪ WB ESS 3	погледу квалитета ваздуха ▪ Евиденција неусклађености са стандардима квалитета ваздуха ▪ Притужбе заједнице	додатних трошкова	
Бука	Пројектно подручје Насеља у близини пројектног подручја	Током изградње У случају жалбе Месечно	Евиденција жалби	▪ Мониторинг се спроводи на најближим осетљивим рецепторима помоћу уређаја за мерење буке ▪ Инспекције на градилишту ▪ Мерења која треба извршити у случају жалбе	▪ Минимизирајте и континуирано побољшавајте број пријављених инцидената везаних за буку и вибрације. ▪ Ниједан НЦР на годишњем нивоу ▪ Без притужби на годишњем нивоу	▪ Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/10) ▪ WB ESS 1 ▪ WB ESS 3	▪ Инциденти у погледу буке и вибрација ▪ Евиденција неусклађености са стандардима пројекта ▪ Број притужби у вези са буком у заједници	Без додатних трошкова	Извођачи
Управљање отпадом	Пројектно подручје	Током изградње Дневно	▪ Услови за простор за привремено складиштење отпада ▪ Количина	▪ Евиденција отпада ▪ Инспекција на лицу места	▪ Минимизација укупног створеног отпада ▪ Минимизирање односа створеног опасног отпада према укупном отпаду	▪ Програм управљања отпадом у Републици Србији за период 2022–2031. године („Службени	▪ Укупно створен отпад ▪ Однос створеног опасног отпада према укупном отпаду (контаминација +	Без додатних трошкова	Извођачи

Проблем	Локација мониторинга	Време / учесталост мониторинга	Праћени параметри	Метод мониторинга	Циљне/ граничне вредности	Законски захтеви за мониторинг	Кључни показатељи учинка	Трошак	Одговорна страна
			<p>отпада</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Однос поновног искоришћења / поновне употребе / рециклирања 		<p>(контаминација + стварање)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Повећање односа обновљеног/поновно коришћеног/рециклираног отпада према укупном створеном отпаду 	<p>гласник РС“, број 12/22)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 – др. закон) ▪ Правилник о обрасцу документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Службени гласник РС“, број 114/13) ▪ Правилник о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање (Сл. гласник РС, бр. 7/20, 79/21) ▪ Опште смернице WBG за EHS ▪ WB ESS 1 ▪ WB ESS 3 	<p>стварање)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Однос обновљеног/поновно коришћеног/рециклираног отпада према укупном створеном отпаду 		
Неопасни отпад и отпад из домаћинства	Пројектно подручје	Током изградње Дневно	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Количина отпада ▪ Однос поновног искоришћења 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Евиденција отпада ▪ Инспекција на лицу места 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Минимизација укупног створеног отпада ▪ Повећање односа поновног 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Правилник о обрасцу документа о кретању отпада и упутству за 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Укупно створен отпад ▪ Однос обновљеног/поновно 	Без додатних трошкова	Извођачи

Проблем	Локација мониторинга	Време / учесталост мониторинга	Праћени параметри	Метод мониторинга	Циљне/ граничне вредности	Законски захтеви за мониторинг	Кључни показатељи учинка	Трошак	Одговорна страна
			ња / поновне употребе / рециклирања		искоришћења/ поновне употребе / рециклирања и одлагања на депонију	његово попуњавање („Службени гласник РС“, број 114/13) ▪Правилник о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање (Сл. гласник РС, бр. 7/20, 79/21) ▪Закон о амбалажи и амбалажном отпаду (Сл. гласник РС, бр. 36/09 и 95/18)	коришћеног/рециклираног отпада према укупном створеном отпаду ▪ Евиденција у вези са транспортом и одлагањем		
Отпадна уља/нафта	Пројектно подручје	Током изградње Недељно	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Количина отпада ▪ Услови складиштења отпада ▪ Однос поновног искоришћења / поновне употребе / рециклирања 	Визуелна осматрања Евиденција отпада	<ul style="list-style-type: none"> ▪Минимизација укупног створеног отпада ▪Повећање односа обновљеног/поновно искоришћеног/рециклираног отпада према укупном створеном отпаду 	▪Правилник о условима, начину и поступку управљања отпадним уљима (Сл. гласник РС. бр. 71/10)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Укупно створен отпад ▪ Однос рециклираног отпада према укупном створеном отпаду. ▪ Евиденција у вези са транспортом и одлагањем 	Без додатних трошкова	Извођачи
Електронск и отпад, отпадне	Пројектно подручје	Током изградње	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Количина отпада 	Евиденција отпада	▪Минимизација укупног створеног	▪Правилник о листи електричних и електронских	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Укупно створен отпад 	Без додатних	Извођачи

Проблем	Локација мониторинга	Време / учесталост мониторинга	Праћени параметри	Метод мониторинга	Циљне/ граничне вредности	Законски захтеви за мониторинг	Кључни показатељи учинка	Трошак	Одговорна страна
батерије и акумулатори		Месечно	<ul style="list-style-type: none"> Однос поновног искоришћења / поновне употребе / рециклирања 		<ul style="list-style-type: none"> отпада Повећање односа обновљеног/поновно искоришћеног/рециклираног отпада према укупном створеном отпаду 	<ul style="list-style-type: none"> производа, мерама забране и ограничења коришћења електричне и електронске опреме која садржи опасне материје, начину и поступку управљања отпадом од електричних и електронских производа („Службени гласник РС“, број 99/10) Уредба о начину и поступку за управљање отпадним флуоресцентним цевима које садрже живу (Сл. гласник РС, бр. 97/10) 	<ul style="list-style-type: none"> Однос рециклираног отпада према укупном створеном отпаду. Евиденција у вези са транспортом и одлагањем 	трошкова	
Отпад од ископавања земљишта, грађевинских радова и шут од рушења	Пројектно подручје	Током изградње Дневно	Количина отпада и услови складиштења Евиденција преноса	Инспекција на лицу места	<ul style="list-style-type: none"> Минимизација укупног створеног отпада Повећање односа обновљеног/поновно искоришћеног/рециклираног отпада према укупном створеном отпаду 	<ul style="list-style-type: none"> Закон о планирању и изградњи (Сл. гласник РС, бр. 72/09, 81/09 (измена и допуна), 64/10 (УС), 24/11, 121/12, 42/13 (УС), 50/13 (УС), 98/13 (УС), 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 (др. закон), 9/20 и 52/21) 	<ul style="list-style-type: none"> Укупно створен отпад Евиденција у вези са транспортом и одлагањем 	Без додатних трошкова	Извођачи

Проблем	Локација мониторинга	Време / учесталост мониторинга	Праћени параметри	Метод мониторинга	Циљне/ граничне вредности	Законски захтеви за мониторинг	Кључни показатељи учинка	Трошак	Одговорна страна
						<ul style="list-style-type: none"> Правилник о поступању са отпадом који садржи азбест („Службени гласник РС“, број 75/10) 			
Управљање отпадним водама и водама	Пројектно подручје	Током изградње На почетку пројекта.	Дозвола за прикључење на канализацију.	Званично писмо у вези са дозволом.	<ul style="list-style-type: none"> Постоји дозвола. 	<ul style="list-style-type: none"> Правилник о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС“, број 33/16) Правилник о садржини и обрасцу захтева за издавање водних аката, садржини мишљења у поступку издавања водних услова и садржини извештаја у поступку издавања водне дозволе („Службени гласник РС“, број 72/17, 44/18 – др. закон, 12/22) Правилник о 	<ul style="list-style-type: none"> Дозвола 	Без додатних трошкова	Извођачи

Проблем	Локација мониторинга	Време / учесталост мониторинга	Праћени параметри	Метод мониторинга	Циљне/ граничне вредности	Законски захтеви за мониторинг	Кључни показатељи учинка	Трошак	Одговорна страна
						<p>одређивању случајева у којима је потребно прибавити водну дозволу („Службени гласник РС“, број 30/17)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Уредба о хигијенској исправности воде за пиће (Сл. гласник РС, бр. 42/98, 44/99, 28/19) ▪ WB ESS 1 ▪ WB ESS 3 ▪ WB ESS 4 			
Управљање опасним отпадом	Пројектно подручје	Током изградње Дневно	Количина отпада и услови складиштења	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Евиденција отпада ▪ Инспекција на лицу места 	Повећање односа створеног опасног отпада према укупном опасном отпаду (контаминација + стварање)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада (Сл. гласник РС, бр. 92/10, 77/21) ▪ Правилник о обрасцу документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Службени 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Укупно створен отпад ▪ Евиденција у вези са транспортом и одлагањем 	Без додатних трошкова	Извођачи

Проблем	Локација мониторинга	Време / учесталост мониторинга	Праћени параметри	Метод мониторинга	Циљне/ граничне вредности	Законски захтеви за мониторинг	Кључни показатељи учинка	Трошак	Одговорна страна
						гласник РС“, број 17/17)			
Биодиверзитет	Пројектно подручје	Током изградње Дневно	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Услови станишта ▪ Јединке фауне, гнезда, јаја или птићи ▪ Увођење страних инвазивних врста 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Инспекција на лицу места 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Нулта штета на околним стаништима, ▪ Без лова, сакупљања хране, непотребне сече ▪ Без уведених страних инвазивних врста 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ WB ESS 6 ▪ Примери добре праксе, ▪ Национално законодавство 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Укупно оштећених околних станишта ▪ Укупан број обезбеђених гнезда ▪ Укупан број превезених јединки фауне ▪ Укупан број случајних фаталних повреда и угинућа фауне ▪ Укупан број уведених и искорењених страних инвазивних врста 	Без додатних трошкова	Извођачи
Културно наслеђе	Пројектно подручје Насеља у близини пројектног подручја	Свакодневно током целе изградње	Постојање случајних проналасака	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Инспекција на лицу места ▪ Постојање процедуре за случајне проналаске 	-	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Национално законодавство ▪ WB ESS 8 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Број записа и извештаја о случајним проналасцима 	Без додатних трошкова	Извођачи

Табела 4 План мониторинга за екологију и друштвено окружење у оперативној фази

Проблем	Локација мониторинга	Време / учесталост мониторинга	Праћени параметри	Метод мониторинга	Циљне/ граничне вредности	Законски захтеви за мониторинг	Кључни показатељи учинка	Трошак	Одговорна страна
Обелодањивање	Насеља у близини пројектног подручја	Током трајања пројекта Дневно	Жалбе	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Инспекције на градилишту ▪ Записници са састанака ▪ Евиденција механизма за решавање жалби 	Без жалби које нису затворене у циљном временском оквиру	<ul style="list-style-type: none"> ▪ WB ESS10 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Евиденција жалби ▪ Број жалби ▪ Процент затворених жалби у циљном временском оквиру 	Без додатних трошкова	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме
Услови рада	Траса пројекта и подручја одржавања	Месечно	Жалбе	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Интерне и екстерне ревизије ▪ Евиденција жалби ▪ Евиденција незгода ▪ Евиденције обучавања ▪ Узорци уговора ▪ Кадровска политика ▪ Број локалних запослених ▪ Важећа радна дозвола 	Без жалби које нису затворене у циљном временском оквиру	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Закон о раду ▪ Међународни прописи ILO-а 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Број жалби радника ▪ Процент затворених жалби у циљном временском оквиру 	Без додатних трошкова	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме
Безбедност и здравље на раду	Пројектно подручје Насеља у	Месечно	Болест Инциденти Жалбе	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Инспекције на градилишту 	Циљеви су изражени нумерички и садржи их Табела	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Закон о безбедности и здрављу на раду ▪ Правилник о 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ % планираних инспекција у вези са HSE 	Без додатних трошкова	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и

Проблем	Локација мониторинга	Време / учесталост мониторинга	Праћени параметри	Метод мониторинга	Циљне/ граничне вредности	Законски захтеви за мониторинг	Кључни показатељи учинка	Трошак	Одговорна страна
	близини пројектног подручја		Обуке Инспекција у погледу HSE Захтеви законске регулативе Усклађеност са плановима за ванредне ситуације	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Интервјуи са запосленима ▪ Евиденције притужби ▪ Евиденције обучавања ▪ Примери уговора ▪ Интерне и екстерне ревизије ▪ Планови за ванредне ситуације ▪ Евиденција незгода 	.	превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад	<ul style="list-style-type: none"> ▪ % присуства на састанцима за HSE ▪ % затварања NCR-ова ▪ Пријављивање безбедносних запажања ▪ Пријављивање запажања у погледу небезбедности ▪ Пријава умало избегнутих незгода ▪ % присуства дневним разговорима о безбедности и здрављу ▪ % усклађености са проценом ризика ▪ % усклађености са законским захтевима ▪ Резултати заказаних ревизија ▪ Спроведена обука за HSE према матрици обука ▪ > 90% свих обука према 		серуме

Проблем	Локација мониторинга	Време / учесталост мониторинга	Праћени параметри	Метод мониторинга	Циљне/ граничне вредности	Законски захтеви за мониторинг	Кључни показатељи учинка	Трошак	Одговорна страна
							матрици <ul style="list-style-type: none"> ▪ % присуства на заказаним обукама ▪ Ангажовање појединачних руководиоца и супервизора у програму HSE ▪ Ангажовање извођача у програму HSE 		
Здравље и безбедност заједнице	Пројектно подручје Стамбена подручја око пројектног подручја	Месечно	Жалбе Инциденти Незгоде	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Евиденција коментара/ сугестија/ притужби ▪ Ревизије градилишта ▪ Евиденције обучавања 	Нема значајног повећања стопа заразних и незаразних болести и повреда на 1.000 становника годишње. Смањење броја/ континуирано побољшање броја притужби Ниједан инцидент годишње	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Закон о јавном здрављу ▪ Правилник о обезбеђивању ознака за безбедност и/или здравље на раду 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Број заразних и незаразних болести и повреда. ▪ Број притужби на безбедност и заштиту здравља у заједници из локалних заједница евидентираних у систему за управљање жалбама. ▪ Број пријављених здравствених и безбедносних инцидената у заједници 	Без додатних трошкова	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме
Жалбени механизам	Пројектно подручје Насеља у	Месечно	Евиденција жалби	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Преглед/предлог/евиденција жалби 	Без жалби затворених ван циљног временског	WB ESS 10	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Евиденција жалби ▪ Број жалби 	Без додатних трошкова	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и

Проблем	Локација мониторинга	Време / учесталост мониторинга	Праћени параметри	Метод мониторинга	Циљне/ граничне вредности	Законски захтеви за мониторинг	Кључни показатељи учинка	Трошак	Одговорна страна
	близини пројектног подручја			<ul style="list-style-type: none"> Инспекција на лицу места 	оквира		<ul style="list-style-type: none"> Процент затворених жалби у циљном временском оквиру 		серуме
Заштита земљишта и подземних вода од контаминације	Пројектно подручје	Недељно	Извештаји о изливању или инцидентима	<ul style="list-style-type: none"> Регистри одлагања опасног и неопасног отпада Евиденција инцидента; Извештаји о ревизији и инспекцији. 	Извештаји о нултом изливању или инцидентима у циљном временском оквиру	WB ESS 1; WB ESS 3; WB ESS 4; Примери добре праксе, Национално законодавство	<ul style="list-style-type: none"> Извештаји о изливању или инцидентима 	Без додатних трошкова	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме
Управљање отпадом	Пројектно подручје	Током трајања пројекта. У случају жалбе Дневно	<ul style="list-style-type: none"> Количина отпада Однос поновног искоришћења / поновне употребе / рециклирања 	<ul style="list-style-type: none"> Евиденција отпада Инспекција на лицу места 	<ul style="list-style-type: none"> Минимизација укупног створеног отпада Минимизирање односа створеног опасног отпада према укупном отпаду (контаминација + стварање) Повећање односа обновљеног/понављеног/поновно коришћеног/рециклираног отпада према укупном створеном 	<ul style="list-style-type: none"> Програм управљања отпадом у Републици Србији за период 2022–2031. године („Службени гласник РС“, број 12/22) Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 – др. закон) Правилник о управљању медицинским отпадом (Сл. гласник РС, бр. 48/19) Закон о амбалажи и амбалажном отпаду (Сл. гласник РС, бр. 36/09 и 95/18) 	<ul style="list-style-type: none"> Укупно створен отпад Однос створеног опасног отпада према укупном отпаду (контаминација + стварање) Однос обновљеног/поново коришћеног/рециклираног отпада према укупном створеном отпаду Евиденција у вези са транспортом и 	Без додатних трошкова	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме

Проблем	Локација мониторинга	Време / учесталост мониторинга	Праћени параметри	Метод мониторинга	Циљне/ граничне вредности	Законски захтеви за мониторинг	Кључни показатељи учинка	Трошак	Одговорна страна
					отпаду	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Правилник о обрасцу документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Службени гласник РС“, број 114/13) ▪ Правилник о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање (Сл. гласник РС, бр. 7/20, 79/21) ▪ Опште смернице WBG за EHS ▪ WB ESS 1 ▪ WB ESS 3 	одлагањем		
Неопасни отпад и отпад из домаћинства	Пројектно подручје	Током трајања пројекта. У случају жалбе Дневно	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Количина отпада ▪ Однос поновног искоришћења / поновне употребе / рециклирања 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Евиденција отпада ▪ Инспекција на лицу места 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Минимизација укупног створеног отпада ▪ Повећање односа поновног искоришћења/ поновне употребе / рециклирања и одлагања на депонију 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Правилник о обрасцу документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Службени гласник РС“, број 114/13) ▪ Правилник о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање (Сл. гласник РС, бр. 7/20, 79/21) ▪ Закон о амбалажи и амбалажном отпаду (Сл. гласник РС, бр. 36/09 и 95/18) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Укупно створен отпад ▪ Однос обновљеног/поново коришћеног/рециклираног отпада према укупном створеном отпаду ▪ Евиденција у вези са транспортом и одлагањем 	Без додатних трошкова	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме

Проблем	Локација мониторинга	Време / учесталост мониторинга	Праћени параметри	Метод мониторинга	Циљне/ граничне вредности	Законски захтеви за мониторинг	Кључни показатељи учинка	Трошак	Одговорна страна
Електронски отпад, отпадне батерије и акумулатори	Пројектно подручје	Током трајања пројекта	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Количина отпада ▪ Однос поновног искоришћења / поновне употребе / рециклирања 	Евиденција отпада	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Минимизација укупног створеног отпада ▪ Повећање односа обновљеног/понаво искоришћеног/рециклираног отпада према укупном створеном отпаду 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Правилник о листи електричних и електронских производа, мерама забране и ограничења коришћења електричне и електронске опреме која садржи опасне материје, начину и поступку управљања отпадом од електричних и електронских производа („Службени гласник РС“, број 99/10) ▪ Правилник о начину и поступку за управљање отпадним флуоресцентним цевима које садрже живу (Сл. гласник РС, бр. 97/10) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Укупно створен отпад ▪ Однос рециклираног отпада према укупном створеном отпаду. ▪ Евиденција у вези са транспортом и одлагањем 	Без додатних трошкова	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме
Управљање медицинским отпадом и опасним отпадом	Пројектно подручје	Током трајања пројекта	Количина отпада и услови складиштења	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Евиденција отпада ▪ Инспекција на лицу места 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Повећање односа створеног опасног отпада према укупном опасном отпаду (контаминација + стварање) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Правилник о управљању медицинским отпадом (Сл. гласник РС, бр. 48/19) ▪ Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада (Сл. гласник РС, бр. 92/10, 77/21) ▪ Правилник о обрасцу документа о кретању опасног отпада, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Укупно створен отпад ▪ Евиденција у вези са транспортом и одлагањем 	Без додатних трошкова	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме

Проблем	Локација мониторинга	Време / учесталост мониторинга	Праћени параметри	Метод мониторинга	Циљне/ граничне вредности	Законски захтеви за мониторинг	Кључни показатељи учинка	Трошак	Одговорна страна
						<p>обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за његово попуњавање („Службени гласник РС“, број 17/17)</p> <ul style="list-style-type: none"> Смернице за ЕНС за здравствене установе 			
Управљање отпадним водама и водама	Пројектно подручје	На почетку пројекта. Током трајања пројекта Месечно	<p>Дозвола за прикључење на канализацију.</p> <p>Национални и међународни стандарди квалитета испуштених отпадних вода</p>	<ul style="list-style-type: none"> Званично писмо у вези са дозволом. Извештаји о анализи отпадних вода 	<ul style="list-style-type: none"> Постоји дозвола. Усклађеност резултата анализе са националним и међународним стандардима 	<ul style="list-style-type: none"> Правилник о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о мерењима („Службени гласник РС“, број 33/16) Правилник о садржини и обрасцу захтева за издавање водних аката, садржини мишљења у поступку издавања водних услова и садржини извештаја у поступку издавања водне дозволе („Службени гласник РС“, број 72/17, 44/18 – др. закон, 12/22) Правилник о одређивању случајева у којима је потребно прибавити водну дозволу („Службени гласник РС“, број 30/17) 	<ul style="list-style-type: none"> Дозвола Извештаји и записници о анализама отпадне воде 	Без додатних трошкова	Торлак – Институт за вирусологију, вакцине и серуме

Проблем	Локација мониторинга	Време / учесталост мониторинга	Праћени параметри	Метод мониторинга	Циљне/ граничне вредности	Законски захтеви за мониторинг	Кључни показатељи учинка	Трошак	Одговорна страна
						<ul style="list-style-type: none"> ▪ Уредба о хигијенској исправности воде за пиће (Сл. гласник РС, бр. 42/98, 44/99, 28/19) ▪ Смернице за EHS за здравствене установе ▪ WB ESS 1 ▪ WB ESS 3 ▪ WB ESS 4 			

ПРИЛОГ - Планови и процедуре описани у ESMP-у

Планови и процедуре, који су утврђени у ESIA Поглавље 10 Управљање екологијом и друштвеним окружењем, описани су у наставку за овај пројекат. Више информација о управљању утицајима повезаних објеката дато је у одељку 10.3.6 ESIA извештаја.

За све фазе пројекта:

- Кадровска политика;
  - Кодекс понашања;
- Политика безбедности и здравља на раду;
- План ангажовања заинтересованих страна (SEP)
- План управљања хемикалијама и опасним материјама
- План управљања квалитетом ваздуха и буком
- План управљања отпадом и отпадним водама (укључујући План управљања медицинским отпадом)
- План превенције загађења
- План управљања саобраћајем на градилишту
- План управљања људским ресурсима
- План здравља и безбедности заједнице
- План безбедности и здравља на раду
- Процедура управљања радном снагом
- План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама
- План управљања безбедношћу
- План комуникације
- Процедура за случајне проналаске